

Pouczenie dla obywateli UE i członków rodzin o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach w sprawach dotyczących prawa pobytu oraz prawa stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uregulowanych w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2021r., poz. 1697 z późn. zm.), zgodnie z art. 6 pkt 1 i 2 tej ustawy.

Pouczenie dotyczy także postępowania w sprawach prawa pobytu oraz prawa stałego pobytu obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz członków ich rodzin będących beneficjentami Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7), na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwaga: W przypadku ubiegania się o zarejestrowanie pobytu obywatela UE lub wydanie karty pobytowej dla członka rodziny obywatela UE wręcza się rozdziały: I, II, III, IV, VI, VII, VIII, IX, XII

W przypadku ubiegania się o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela UE lub karty stałego pobytu dla członka rodziny obywatela UE wręcza się rozdziały: I, II, V, VI, VII, VIII, IX, XII

W przypadku ubiegania się o zarejestrowanie pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub wydanie karty pobytowej dla członka jego rodziny, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia wręcza się rozdziały: I, II, III, IV, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII

W przypadku ubiegania się o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub karty stałego pobytu dla członka jego rodziny, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia wręcza się rozdziały: I, II, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	1
ROZDZIAŁ I - JAK PRAWIDŁOWO WYPEŁNIĆ WNIOSEK	5
ROZDZIAŁ II - ZAGADNIENIA OGÓLNE	6
2.1 PODSTAWA PRAWNA.....	6
2.2 DEFINICJE	6
2.3 WARUNKI WJAZDU I POBYTU OBYWATELI UE I CZŁONKÓW ICH RODZIN, CZŁONKÓW RODZIN OBYWATELI RP ORAZ INNYCH OSÓB ZWIĄZANYCH Z TYMI OBYWATELAMI NA TERYTORIUM RP	7
2.4 BENEFICJENCI UMOWY WYSTĄPIENIA NA TERYTORIUM RP	14
2.5 WYMOGI DOT. WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIEŃ, OŚWIADCZEŃ	20
2.6 TERMIN ZAŁATWIENIA SPRAWY	20
2.7 PEŁNOMOCNICTWO.....	21
2.8 DORĘCZANIE KORESPONDENCJI	21

2.9 PEŁNOMOCNIK DO DORĘCZEŃ	23
2.10 WYMÓG ZACHOWANIA TERMINU	24
2.11 ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY	24
ROZDZIAŁ III - PROCEDURA ZAREJESTROWANIA POBYTU OBYWATELA UE ORAZ WYDANIA KARTY POBYTOWEJ DLA CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE	26
3.1 OBOWIĄZEK ZAREJESTROWANIA POBYTU LUB UZYSKANIA KARTY POBYTOWEJ	26
3.2 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK.....	26
3.3 SKŁADANIE WNIOSKU	26
3.4 ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYDANIA KARTY POBYTOWEJ	26
3.5 WYMAGANE DOKUMENTY – ZAREJESTROWANIE POBYTU OBYWATELA UE	27
3.6 WYMAGANE DOKUMENTY – KARTA POBYTOWA	29
3.7 WYMAGANE OPŁATY	31
3.8 ZAŚWIADCZENIE O ZŁOŻENIU WNIOSKU O WYDANIE KARTY POBYTOWEJ.....	31
3.9 CZAS ROZPATRYWANIA SPRAWY	31
3.10 INFORMACJA O WYDANYM DOKUMENCIE	31
3.11 ODBIÓR DOKUMENTU.....	31
3.12 KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU ZAREJESTROWANIA POBYTU OBYWATELA UE LUB UZYSKANIA KARTY POBYTOWEJ	32
3.13 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA	32
3.14 ODMOWA ZAREJESTROWANIA POBYTU OBYWATELA UE LUB WYDANIA KARTY POBYTOWEJ	33
3.15 UNIEWAŻNIENIE ZAREJESTROWANIA POBYTU OBYWATELA UE LUB KARTY POBYTOWEJ	34
ROZDZIAŁ IV - ZAŚWIADCZENIE POTWIERDZAJĄCE ISTNIENIE DOMNIEMANIA BYCIA OFIARĄ HANDLU LUDŹMI	36
ROZDZIAŁ V - PROCEDURA WYDANIA DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU ORAZ KARTY STAŁEGO POBYTU	37
5.1 WYDANIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU ORAZ OBOWIĄZEK UZYSKANIA KARTY STAŁEGO POBYTU	37
5.2 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK.....	37
5.3 SKŁADANIE WNIOSKU	37
5.4 ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYDANIA KARTY STAŁEGO POBYTU	37
5.5 WYMAGANE DOKUMENTY	38
5.6 WYMAGANE OPŁATY	39
5.7 CZAS ROZPATRYWANIA SPRAWY	39

5.8	INFORMACJA O WYDANYM DOKUMENCIE	39
5.9	ODBIÓR DOKUMENTU	39
5.10	KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU UZYSKANIA KARTY STAŁEGO POBYTU	40
5.11	POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA	40
5.12	ODMOWA WYDANIA DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB KARTY STAŁEGO POBYTU	41
5.13	UNIEWAŻNIENIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB KARTY STAŁEGO POBYTU	41
ROZDZIAŁ VI - WYMIANA DOKUMENTÓW ORAZ WYDANIE NOWYCH DOKUMENTÓW DLA OBYWATELI UE ORAZ CZŁONKÓW ICH RODZIN		43
6.1	PRZESŁANKI WYMIANY ORAZ WYDANIA NOWYCH DOKUMENTÓW	43
6.2	FORMULARZE WNIOSKÓW O WYMIANĘ LUB WYDANIE NOWEGO DOKUMENTU.....	43
6.3	ORGAN WŁAŚCIWY	43
6.4	INFORMACJE DOTYCZĄCE ZŁOŻENIA WNIOSKU	44
6.5	ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYMIANY LUB WYDANIA NOWEJ KARTY POBYTOWEJ LUB KARTY STAŁEGO POBYTU	44
6.6	WYMAGANE DOKUMENTY	44
6.7	TERMIN WYMIANY LUB WYDANIA NOWEGO DOKUMENTU	45
6.8	ODBIÓR NOWEGO LUB WYMIENIONEGO DOKUMENTU	45
6.9	KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU WYMIANY KARTY POBYTOWEJ LUB KARTY STAŁEGO POBYTU	45
ROZDZIAŁ VII - OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z UTRATĄ, USZKODZENIEM LUB ODZYSKANIEM UTRACONEGO DOKUMENTU ALBO ZE ZNALEZIENIEM CUDZEGO DOKUMENTU		46
7.1	OBOWIĄZEK ZAWIADOMIENIA O UTRACIE LUB USZKODZENIU DOKUMENTU	46
7.2	FORMULARZ ZGŁOSZENIA UTRATY LUB USZKODZENIA DOKUMENTU	46
7.3	ZAŚWIADCZENIE O UTRACIE LUB USZKODZENIU DOKUMENTU.....	46
7.4	KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU ZAWIADOMIENIA O UTRACIE DOKUMENTU.....	46
7.5	OBOWIĄZEK ZAWIADOMIENIA O ODZYSKANIU UTRACONEGO DOKUMENTU.....	46
7.6	OBOWIĄZEK ZWROTU ODZYSKANEGO DOKUMENTU	46
7.7	OBOWIĄZEK ZWROTU ZNALEZIONEGO CUDZEGO DOKUMENTU	46
ROZDZIAŁ VIII – OBOWIĄZEK ZWROTU DOKUMENTÓW		48
8.1	PRZESŁANKI OBOWIĄZKU ZWROTU DOKUMENTU	48
8.2	TERMIN ZWROTU DOKUMENTU.....	48
8.3	ZAŚWIADCZENIE O ZWROCIE DOKUMENTU	48

8.4 KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU ZWROTU DOKUMENTU.....	48
ROZDZIAŁ IX – ANULOWANIE DOKUMENTÓW, ZATRZYMANIE DOKUMENTÓW, UMIESZCZENIE INFORMACJI O DOKUMENCIE W SIS	49
9.1 ANULOWANIE DOKUMENTÓW	49
9.2 WŁAŚCIWY ORGAN	49
9.3 SPOSÓB ANULOWANIA DOKUMENTÓW	50
9.4 ZATRZYMANIE DOKUMENTÓW.....	50
9.5 UMIESZCZENIE W SYSTEMIE INFORMACYJNYM SCHENGEN (SIS) INFORMACJI O UTRACONYM LUB NIEZWRÓCONYM DOKUMENCIE W CELU JEGO ZAJĘCIA.....	50
ROZDZIAŁ X - PROCEDURA ZAREJESTROWANIA POBYTU, WYDANIA KARTY POBYTOWEJ, DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU ORAZ KARTY STAŁEGO POBYTU OBYWATEŁOM ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA ORAZ CZŁONKOM ICH RODZIN BĘDĄCYM BENEFICJENTAMI UMOWY WYSTĄPIENIA	51
10.1 OGÓLNE ZASADY	51
10.2 ODRĘBNE FORMULARZE WNIOSKÓW	51
10.3 ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYDANIA ZAŚWIADCZENIA O ZAREJESTROWANIU POBYTU LUB DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU	51
10.4 DOKUMENTY DOŁĄCZANE DO WNIOSKU O ZAREJESTROWANIE POBYTU ORAZ DO WNIOSKU O WYDANIE KARTY POBYTOWEJ	52
10.5 DOKUMENTY DOŁĄCZANE DO WNIOSKU O WYDANIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB O WYDANIE KARTY STAŁEGO POBYTU.....	56
10.6 ODRĘBNE WZORY DOKUMENTÓW I ADNOTACJE W DOKUMENTACH ODNOSZĄCE SIĘ DO UMOWY WYSTĄPIENIA.....	58
10.7 ODBIÓR DOKUMENTÓW.....	58
10.8 UNIEWAŻNIENIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB KARTY STAŁEGO POBYTU W RAZIE NIEOBECNOŚCI PRZEKRACZAJĄCEJ 5 LAT.....	58
ROZDZIAŁ XI - WYMIANA DOKUMENTÓW ORAZ WYDANIE NOWYCH DOKUMENTÓW OBYWATEŁOM ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA ORAZ CZŁONKOM ICH RODZIN BĘDĄCYM BENEFICJENTAMI UMOWY WYSTĄPIENIA ORAZ POZOSTAŁE KWESTIE DOTYCZĄCE WYDAWANYCH IM DOKUMENTÓW.....	59
11.1 WYMIANA LUB WYDANIE NOWEGO DOKUMENTU	59
11.2 ODRĘBNE FORMULARZE WNIOSKÓW	60
11.3 OSOBISTE STAWIENICTWO PRZY SKŁADANIU WNIOSKU.....	60
11.4 ODCISKI LINII PAPILARNYCH	60
11.5 ODBIÓR NOWEGO LUB WYMIENIONEGO DOKUMENTU	60
11.6 OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z UTRATĄ, USZKODZENIEM LUB ODZYSKANIEM UTRACONEGO DOKUMENTU ALBO ZE ZNALEZIENIEM CUDZEGO DOKUMENTU.....	61

11.7 OBOWIĄZEK ZWROTU DOKUMENTÓW, ANULOWANIE DOKUMENTÓW, ZATRZYMANIE DOKUMENTÓW, UMIESZCZENIE W SYSTEMIE INFORMACYJNYM SCHENGEN (SIS) INFORMACJI O UTRACONYM LUB NIEZWRÓCONYM DOKUMENCIE W CELU JEGO ZAJĘCIA	61
--	----

ROZDZIAŁ XII - POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE .....

62

12.1 UCHYBIENIE TERMINU	62
-------------------------------	----

12.2 ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY	62
---	----

12.3 SPOSOBY SKŁADANIA WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIENI, OŚWIADCZEŃ	63
---	----

12.4 SKARGA	63
-------------------	----

ROZDZIAŁ I - JAK PRAWIDŁOWO WYPEŁNIĆ WNIOSEK

Wypełniając wniosek o zarejestrowanie pobytu, o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytowej lub karty stałego pobytu pamiętaj, aby:

- wypełnić go czytelnie w języku polskim;
- wypełnić wszystkie wymagane rubryki wniosku zgodnie ze stanem faktycznym;
- wypełnić go wielkimi literami wpisanymi w odpowiednie kratki;
- jeśli w przeszłości podawałeś **inne dane osobowe** – poinformować o tym fakcie w uzasadnieniu;
- **podać miejsce faktycznego pobytu**, gdzie będzie odbierana korespondencja;
- dołączyć do wniosku **fotografie wykonane w odpowiednim formacie**;
- złożyć pod nim własnoręczny **podpis** oraz wpisać **imię i nazwisko** posługując się **alfabetem łacińskim**;
- okazać **ważny dokument** podróży. Obywatel UE może okazać **inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo**. W razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, obywatel UE lub członek rodziny obywatela UE mogą przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić ich tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.
- w przypadku wątpliwości – **poprosić o pomoc** pracownika urzędu wojewódzkiego lub zgłosić się do organizacji pozarządowych świadczących cudzoziemcom pomoc. **Informacje o działalności tych organizacji** **powinny znaleźć na tablicach informacyjnych lub w broszurach dostępnych w urzędzie wojewódzkim**.

2.1 PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2021r., poz. 1697 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2024r. poz. 572);
- Umowa o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7), zwana dalej „Umową Wystąpienia”.

2.2 DEFINICJE

Ważne pojęcia występujące w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin:

Pojęcie „obywatel UE” - oznacza cudzoziemca:

- a) obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- b) obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- c) obywatela Konfederacji Szwajcarskiej,
- d) obywatela Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy Wystąpienia, zwanego dalej "obywatelem Zjednoczonego Królestwa".

Pojęcie „członek rodziny”:

a) w przypadku **członka rodziny obywatela UE**, o którym mowa w w/w lit. a-c – oznacza cudzoziemca będącego lub niebędącego obywatelem UE:

- małżonka obywatela UE,
- bezpośredniego zstępnego obywatela UE lub jego małżonka, w wieku do 21 lat lub pozostającego na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
- bezpośredniego wstępnego obywatela UE lub jego małżonka, pozostającego na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
- bezpośredniego wstępnego małoletniego obywatela UE, sprawującego faktyczną opiekę nad tym małoletnim obywatelem UE i na którego utrzymaniu ten małoletni obywatel UE pozostaje,

b) w przypadku **członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej** – oznacza cudzoziemca niebędącego obywatelem UE (art. 2 pkt 4 lit. b ustawy):

- małżonka obywatela Rzeczypospolitej Polskiej,
- bezpośredniego zstępnego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka, w wieku do 21 lat lub pozostającego na utrzymaniu obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka,
- bezpośredniego wstępnego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka, pozostającego na utrzymaniu obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka,

– bezpośredniego wstępnego małoletniego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, sprawującego faktyczną opiekę nad tym małoletnim obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej i na którego utrzymaniu ten małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej pozostaje,

jeżeli są spełnione łącznie następujących warunki:

— obywatel Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przyjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadał prawo pobytu powyżej 3 miesięcy lub prawo stałego pobytu w innym państwie członkowskim UE/EOG, w Konfederacji Szwajcarskiej lub w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,

— związek małżeński z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty lub życie rodzinne z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej zostało rozwinięte lub umocnione, przed pobytem w innym państwie członkowskim UE/EOG, w Konfederacji Szwajcarskiej lub w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub w trakcie pobytu w tym państwie, w odniesieniu do pierwszych trzech kategorii członka rodziny,

— obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza ponownie zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe.

Za członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej uważa się także **cudzoziemca niebędącego obywatelem UE, który jest małżonkiem obywatela Rzeczypospolitej Polskiej posiadającego poprzednio obywatelstwo innego państwa członkowskiego UE/EOG, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.**

c) w przypadku **członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w w/w lit. d** – oznacza cudzoziemca, o którym mowa w art. 9 lit. a Umowy Wystąpienia.

2.3 WARUNKI WJAZDU I POBYTU OBYWATELI UE I CZŁONKÓW ICH RODZIN, CZŁONKÓW RODZIN OBYWATELI RP ORAZ INNYCH OSÓB ZWIĄZANYCH Z TYMI OBYWATELAMI NA TERYTORIUM RP

I. Wjazd

Obywatel UE może wjechać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo.

Członek rodziny niebędący obywatelem UE, towarzyszący lub dołączający do obywatela UE lub do obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. b ustawy, może wjechać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ważnego dokumentu podróży i wizy, chyba że wiza nie jest wymagana. Karta pobytowa wydana członkowi rodziny na podstawie art. 10 lub 20 dyrektywy 2004/38/WE sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich zwalnia z obowiązku wizowego. Wjazd bez wizy możliwy jest również na podstawie polskiej karty pobytu lub na podstawie ważnego zezwolenia na pobyt lub ważnej wizy długoterminowej, wydanych przez inne państwo strefy Schengen.

II. Prawo pobytu do 3 miesięcy

Obywatele UE i towarzyszący im członkowie ich rodzin niebędący obywatelami UE mają prawo pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres do trzech miesięcy bez konieczności spełniania jakichkolwiek warunków pobytu innych niż wymóg posiadania ważnego dokumentu podróży. Obywatele UE mogą posiadać inny ważny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo.

Obywatele UE, którzy wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu poszukiwania pracy, mogą przebywać na tym terytorium bez konieczności spełniania warunków pobytu maksymalnie przez 6 miesięcy, chyba że po tym okresie wykażą, że aktywnie kontynuują poszukiwanie pracy i mają rzeczywiste szanse na zatrudnienie. W tym okresie obywatel UE jest zobowiązany do posiadania ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo.

III. Prawo pobytu powyżej 3 miesięcy

Obywatele UE mają prawo pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli spełniają jeden z poniższych warunków (art. 16 ustawy):

1. są **pracownikami lub osobami pracującymi na własny rachunek** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2. posiadają **wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków rodziny** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej oraz posiadają odpowiednie ubezpieczenie zdrowotne:

a) posiadają **ubezpieczenie zdrowotne** w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146), tj. są objęci powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym lub

b) są osobami uprawnionymi do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, lub

c) posiadają dokument potwierdzający posiadanie prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku;

3. **studiują lub odbywają szkolenie zawodowe** w Rzeczypospolitej Polskiej oraz:

- posiadają wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej oraz posiadają odpowiednie ubezpieczenie zdrowotne (jak wyżej),

4. pozostają **w związku małżeńskim z obywatelem polskim**.

IV. Prawo pobytu członków rodzin obywateli UE:

Prawo pobytu przysługujące obywatelowi UE, o którym mowa w art. 16 ustawy:

1) pkt 1 i 2 oraz w art. 17 ustawy, rozciąga się na członka rodziny dołączającego do niego lub przebywającego z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) pkt 3, rozciąga się na małżonka i dziecko pozostające na jego utrzymaniu lub na utrzymaniu małżonka, dołączających do niego lub przebywających z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

V. Prawo pobytu członków rodzin obywateli Rzeczypospolitej Polskiej:

Członkowi rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. b ustawy, przysługuje prawo pobytu, jeżeli dołącza do obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zob. informacje w pkt 2.2 pouczenia, dotyczące członków rodzin obywateli Rzeczypospolitej Polskiej).

VI. Zachowanie prawa pobytu lub posiadanie prawa pobytu w szczególnych sytuacjach:

a) Zachowanie prawa pobytu obywateli UE po zaprzestaniu wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej:

Obywatel UE, który przestał być pracownikiem lub osobą pracującą na własny rachunek, zachowuje prawo pobytu przysługujące pracownikowi lub osobie pracującej na własny rachunek w następujących przypadkach (art. 17 ustawy):

- 1) nieświadczenia pracy lub niewykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek wskutek okresowej niezdolności do pracy z powodu choroby lub wypadku lub w związku z ciężką i połogiem albo
- 2) niezamierzonego bezrobocia wynikającego z rejestru bezrobotnych prowadzonego przez powiatowy urząd pracy;
- 3) podjęcia kształcenia lub szkolenia zawodowego.

Jeżeli okres wykonywania pracy lub wykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzedzający bezrobocie, o którym mowa w pkt 2, był krótszy niż rok, prawo pobytu przysługujące pracownikowi lub osobie pracującej na własny rachunek obywatel UE zachowuje przez okres 6 miesięcy od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy.

b) Zachowanie prawa pobytu przez członka rodziny obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej (art. 19 ustawy):

- Członek rodziny będący obywatelem UE zachowuje prawo pobytu w przypadku rozvodu, unieważnienia małżeństwa, śmierci lub wyjazdu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatela UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej (Art. 19 ust. 1 ustawy).

- Członek rodziny niebędący obywatelem UE zachowuje prawo pobytu w przypadku (Art. 19 ust. 2 ustawy):

- 1) śmierci obywatela UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli przebywał z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż rok przed dniem jego śmierci;
- 2) rozvodu lub unieważnienia małżeństwa z zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli:
  - a) małżeństwo trwało co najmniej 3 lata przed wszczęciem postępowania w sprawie o rozwód lub o unieważnienie małżeństwa, w tym co najmniej rok w czasie pobytu obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub

b) jako były małżonek obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje opiekę nad jego dziećmi, na podstawie porozumienia między byłymi małżonkami lub na podstawie orzeczenia sądu, lub

c) przemawiają za tym szczególnie istotne okoliczności, w tym związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie w trakcie trwania małżeństwa, lub

d) jako były małżonek obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej ma prawo do odwiedzin małoletniego dziecka, na podstawie porozumienia między byłymi małżonkami lub na podstawie orzeczenia sądu, gdy z porozumienia lub orzeczenia wynika, że odwiedziny odbywają się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

- W przypadku śmierci lub wyjazdu obywatela UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dziecko obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej przebywające i uczące się lub studiujące na tym terytorium oraz rodzic sprawujący nad nim opiekę, bez względu na posiadane obywatelstwo, zachowują prawo pobytu do czasu zakończenia przez dziecko nauki lub studiów (Art. 19 ust. 3 ustawy).

c) Prawo pobytu uczącego się dziecka obywatela UE oraz jego rodzica (art. 19a ustawy):

Dziecku obywatela UE, który był pracownikiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale nie zachował prawa pobytu na podstawie art. 17, które przebywa i uczy się lub studiuje na tym terytorium, przysługuje prawo pobytu do czasu zakończenia nauki lub studiów.

Rodzicowi sprawującemu opiekę nad dzieckiem obywatela UE, który był pracownikiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale nie zachował prawa pobytu na podstawie art. 17, które przebywa i uczy się lub studiuje na tym terytorium, przysługuje prawo pobytu do czasu osiągnięcia przez dziecko pełnoletności; prawo to przysługuje także po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal wymaga ono obecności i opieki tego rodzica, aby móc kontynuować i ukończyć naukę.

VII. Obowiązek zarejestrowania pobytu lub uzyskania karty pobytovej

Jeżeli pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dłuższy niż 3 miesiące, obywatel UE i członek jego rodziny posiadający obywatelstwo UE są **obowiązani zarejestrować swój pobyt**, natomiast członek rodziny niebędący obywatelem UE jest zobowiązany do uzyskania **karty pobytovej dla członka rodziny obywatela UE**. Obowiązek zarejestrowania pobytu nie dotyczy obywateli UE, którzy korzystają z prawa pobytu w celu poszukiwania pracy (zob. wyżej informacje dotyczące prawa pobytu do 3 miesięcy).

Uwaga: Obowiązek zarejestrowania pobytu dla obywatela UE nie jest tożsamy z obowiązkiem zameldowania się pod adresem, obowiązującym na terenie Polski. Organem właściwym do zarejestrowania pobytu dla obywateli UE jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu tego obywatela. Organem właściwym w sprawach związanych z obowiązkiem meldunkowym pod wskazanym adresem jest właściwy organ gminy (wójt, burmistrz lub prezydenta miasta).

Aby zarejestrować pobyt obywatela UE (w tym członków jego rodziny będących jednocześnie obywatelami UE), jak również aby otrzymać kartę pobytową dla członka rodziny nie będącego obywatelem UE, obywatel ten musi spełniać warunki pobytu powyżej 3 miesięcy.

VIII. Prawo stałego pobytu

Obywatel UE nabywa prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego **spełniał co najmniej jedną z przesłanek prawa pobytu** przez okres dłuższy niż 3 miesiące lub zachował prawo pobytu albo posiadał prawo pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz wyżej informacje dotyczące prawa pobytu).

Członek rodziny niebędący obywatelem UE nabywa prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z obywatelem UE lub z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego **spełniał co najmniej jedną z przesłanek prawa pobytu** przez okres dłuższy niż 3 miesiące, dotyczących członka rodziny lub zachował prawo pobytu albo posiadał prawo pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz wyżej informacje dotyczące prawa pobytu).

Członek rodziny będący obywatelem UE, który przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 5 lat i który zachował prawo pobytu na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy, nabywa prawo stałego pobytu. Członek rodziny niebędący obywatelem UE, który przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 5 lat i który zachował prawo pobytu na podstawie art. 19 ust. 2 lub 3 ustawy, nabywa prawo stałego pobytu (zobacz wyżej informacje dotyczące prawa pobytu).

Wcześniejsze nabycie prawa stałego pobytu:

- Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, będący **małżonkiem obywatela polskiego nabywa prawo stałego pobytu po upływie trzech lat nieprzerwanego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego spełniał co najmniej jedną z przesłanek prawa pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, w tym dotyczących członka rodziny lub zachował prawo pobytu albo posiadał prawo pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz wyżej informacje dotyczące prawa pobytu) (art. 43a ustawy).

- Prawo stałego pobytu przed upływem 5-letniego okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nabywa obywatel UE (art. 45 ust. 1 ustawy):

1) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek, która w chwili zakończenia wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek osiągnęła wiek emerytalny określony przez polskie przepisy dotyczące ubezpieczenia emerytalnego lub która zakończyła wykonywanie pracy w celu przejścia na wcześniejszą emeryturę, jeżeli przedtem przez okres 12 miesięcy wykonywała pracę lub inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywała na tym terytorium nieprzerwanie przez okres dłuższy niż 3 lata;

2) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek, która zaprzestała wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na tym terytorium z powodu trwałej niezdolności do pracy, jeżeli przebywała na tym terytorium nieprzerwanie przez okres dłuższy niż 2 lata;

3) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek, która po 3 latach nieprzerwanego pobytu i wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na tym terytorium wykonuje pracę lub inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek w innym państwie członkowskim, przebywając nadal na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokąd powraca co najmniej raz w tygodniu.

2. Wykonywaniem pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, jest także wykonywanie

pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek w innym państwie członkowskim.

3. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się także do pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek, która, zachowując miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonywała pracę lub inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek w innym państwie członkowskim i zaprzestała ich wykonywania z powodu trwałej niezdolności do pracy.

4. Wymogów dotyczących długości nieprzerwanego pobytu i wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz wymogu dotyczącego długości nieprzerwanego pobytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się do małżonka obywatela polskiego.

5. Wymogu dotyczącego długości nieprzerwanego pobytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się, gdy zaprzestanie wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek nastąpiło z powodu trwałej niezdolności do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

6. Do okresów pracy lub wykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek zalicza się okresy:

1) niezamierzonego bezrobocia wynikającego z rejestru bezrobotnych prowadzonego przez powiatowy urząd pracy;

2) przerw w pracy lub w wykonywaniu innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek niezależnych od woli osoby, o której mowa w ust. 1;

3) nieświadczenia pracy lub niewykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek wskutek okresowej niezdolności do pracy z powodu choroby lub wypadku.

- Prawo stałego pobytu, które nabył pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek na podstawie art. 45 ustawy, nabywa także członek rodziny przebywający z nią na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na posiadane obywatelstwo (art. 46 ust. 1 ustawy).

2. W przypadku śmierci pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek w okresie wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek przed nabyciem prawa stałego pobytu na podstawie art. 45 członek rodziny, który w dniu śmierci przebywał z nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nabywa prawo stałego pobytu, bez względu na posiadane obywatelstwo, jeżeli:

1) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek do dnia śmierci przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 2 lat albo

2) śmierć pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek nastąpiła wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Nieprzerwany pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

Pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za nieprzerwany, w przypadku, gdy przerwy w nim nie przekroczyły łącznie 6 miesięcy w roku.

Pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przerywa opuszczenie tego terytorium na okres dłuższy niż wyżej określony z powodu:

- 1) odbycia obowiązkowej służby wojskowej albo
- 2) ważnej sytuacji osobistej, w szczególności ciąży, porodu, choroby, studiów, szkolenia zawodowego, oddelegowania, która wymaga pobytu poza tym terytorium, pod warunkiem że okres ten jest nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy.

Pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przerywa:

- 1) wykonanie decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 2) odbywanie kary pozbawienia wolności przez członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

Obywatelowi UE, który nabył prawo stałego pobytu wydaje się na wniosek **dokument potwierdzający prawo stałego pobytu**.

Członek rodziny niebędący obywatelem UE, który nabył prawo stałego pobytu **jest obowiązany uzyskać kartę stałego pobytu** dla członka rodziny obywatela UE.

IX. Dalsi członkowie rodzin obywateli UE oraz obywateli polskich a także osoby prowadzące z tymi obywatelami życie rodzinne w rozumieniu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka

1. Obywatel UE może zarejestrować pobyt bez konieczności spełniania warunków pobytu, jeżeli:

1) jest członkiem rodziny obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej innym niż ten, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, który dołącza do niego lub przebywa z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z powodu:

a) zależności finansowej od niego lub pozostawania z nim w gospodarstwie domowym, w kraju, z którego przybył obywatel UE ubiegający się o zarejestrowanie pobytu, lub

b) poważnych względów zdrowotnych wymagających osobistej opieki, sprawowanej przez obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) prowadzi życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.), z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Cudzoziemcowi nie będącemu obywatelem UE, będącemu członkiem rodziny zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatela polskiego lub obywatela innego państwa członkowskiego UE, EOG lub Szwajcarii, innym niż ten, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. a i b ustawy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z tym obywatelem - ze względu na:

a) zależność finansową od niego lub pozostawanie z nim w gospodarstwie domowym, w kraju, z którego przybył cudzoziemiec, lub

b) poważne względy zdrowotne wymagające osobistej opieki ze strony tego obywatela,

może być udzielone zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2023r., poz. 519 z późn. zm.)

Cudzoziemcowi nie będącemu obywatelem UE, prowadzącemu życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, z zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem polskim, obywatelem innego państwa członkowskiego UE, EOG lub Szwajcarii, z którym przebywa wspólnie na tym terytorium może być udzielone zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

W przypadku cudzoziemca przebywającego za granicą wnioski o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 160 pkt 1 lub 3 ustawy o cudzoziemcach składa obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa członkowskiego UE, EOG lub Szwajcarii, zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego cudzoziemiec przybywa. Po wydaniu pozytywnej decyzji cudzoziemcowi wydawana jest specjalna wiza za granicą, w celu realizacji zezwolenia. Po przyjeździe do Polski cudzoziemiec powinien złożyć wniosek o wydanie karty pobytu oraz złożyć odciski linii papilarnych w celu uzyskania karty pobytu.

Informacje na temat udzielania zezwoleń na pobyt czasowy można znaleźć [tutaj](#).

2.4 BENEFICJENCI UMOWY WYSTĄPIENIA NA TERYTORIUM RP

I. Beneficjentami Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w Polsce są:

- **obywatele Zjednoczonego Królestwa**, którzy:

- **korzystali z prawa pobytu w Polsce zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego (tj. do dnia 31.12.2020r.) i potem w dalszym ciągu zamieszkują w Polsce** (art. 10 ust. 1 lit. b) lub
- **korzystali z uprawnień pracowników przygranicznych** w co najmniej jednym państwie członkowskim, w tym w Polsce, zgodnie z prawem Unii **przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu z nich korzystają** (art. 10 ust. 1 lit. d);

- **członkowie rodzin w/w obywateli Zjednoczonego Królestwa**, jeżeli spełniają jeden z następujących warunków (art. 10 ust. 1 lit. e Umowy):

(i) **zamieszkiwali w Polsce zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu zamieszkują w Polsce;**

(ii) byli członkami rodzin w/w obywateli Zjednoczonego Królestwa i **zamieszkiwali poza Polską przed zakończeniem okresu przejściowego**, jeżeli spełniają warunki określone w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2004/38/WE w chwili ubiegania się o pobyt na podstawie Umowy Wystąpienia w celu dołączenia do w/w obywateli Zjednoczonego Królestwa;

(iii) są dziećmi w/w obywateli Zjednoczonego Królestwa lub przysposobionymi przez tych obywateli, **urodzonymi lub przysposobionymi po zakończeniu okresu przejściowego**, w Polsce lub poza jej terytorium, oraz spełniają warunki określone w art. 2 pkt 2 lit. c) dyrektywy 2004/38/WE w chwili ubiegania się o pobyt na podstawie Umowy Wystąpienia w celu dołączenia do w/w obywateli Zjednoczonego Królestwa, oraz spełniają jeden z następujących warunków (przepis nie obejmuje dzieci małżonka, chyba, że są adoptowane też przez uprawnionego obywatela Zjednoczonego Królestwa):

— oboje rodzice są w/w obywatelami Zjednoczonego Królestwa;

— jedno z rodziców jest w/w obywatelem Zjednoczonego Królestwa, a drugie jest obywatelem polskim; lub

— jedno z rodziców jest w/w obywatelem Zjednoczonego Królestwa i sprawuje wyłączną lub wspólną pieczę nad dzieckiem, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa rodzinnego państwa członkowskiego lub Zjednoczonego Królestwa, w tym z mającymi zastosowanie przepisami prawa prywatnego międzynarodowego, zgodnie z którym piecza nad dzieckiem

ustanowiona na mocy prawa państwa trzeciego jest uznawana w państwie członkowskim lub w Zjednoczonym Królestwie, w szczególności uwzględniając dobro dziecka i bez uszczerbku dla normalnego funkcjonowania takich mających zastosowanie przepisów prawa prywatnego międzynarodowego;

- **członkowie rodzin, którzy zamieszkiwali w Polsce zgodnie z art. 12 i 13, art. 16 ust. 2 oraz art. 17 i 18 dyrektywy 2004/38/WE (tj. zachowali prawo pobytu lub nabyli prawo stałego pobytu) przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu zamieszkują w Polsce (art. 10 ust. 1 lit. f Umowy).**

Zgodnie z art. 9 lit. a Umowy Wystąpienia, pojęcie „**członkowie rodziny**” oznacza następujące osoby, bez względu na obywatelstwo, objęte zakresem podmiotowym przewidzianym w art. 10 niniejszej Umowy:

(i) członków rodziny obywateli Unii lub członków rodziny obywateli Zjednoczonego Królestwa w rozumieniu art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE (5);

(ii) osoby, inne niż te zdefiniowane w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE, których obecność jest konieczna dla obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa do tego, by ci obywatele Unii lub obywatele Zjednoczonego Królestwa nie zostali pozbawieni prawa pobytu przyznanego im na podstawie niniejszej części;

Ponadto, zgodnie z art. 10 ust. 2-5 Umowy Wystąpienia:

2. Osoby objęte zakresem art. 3 ust. 2 lit. a) i b) dyrektywy 2004/38/WE, których pobyt ułatwiło państwo przyjmujące zgodnie ze swoim prawodawstwem krajowym przed zakończeniem okresu przejściowego zgodnie z art. 3 ust. 2 tej dyrektywy, zachowują prawo pobytu w państwie przyjmującym zgodnie z niniejszą częścią, jeżeli nadal zamieszkują w państwie przyjmującym po zakończeniu okresu przejściowego.

3. Ust. 2 stosuje się również do osób objętych zakresem art. 3 ust. 2 lit. a) i b) dyrektywy 2004/38/WE, które wystąpiły o ułatwienie wjazdu i pobytu przed zakończeniem okresu przejściowego i których pobyt ułatwia państwo przyjmujące zgodnie ze swoim prawodawstwem krajowym po zakończeniu okresu przejściowego.

4. Bez uszczerbku dla prawa pobytu, jakie zainteresowane osoby mogą same posiadać, państwo przyjmujące zgodnie ze swoim prawodawstwem krajowym i zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2004/38/WE ułatwia wjazd i pobyt partnera, z którym osoba, o której mowa w ust. 1 lit. a)–d) niniejszego artykułu, pozostaje w stałym, należyście poświadczonym związku, w przypadku gdy partner ten zamieszkiwał poza państwem przyjmującym przed zakończeniem okresu przejściowego, pod warunkiem że związek ten miał stały charakter przed zakończeniem okresu przejściowego i nadal istnieje w chwili ubiegania się o pobyt przez partnera na podstawie niniejszej części.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, państwo przyjmujące dokonuje szczegółowej oceny osobistych okoliczności zainteresowanych osób i uzasadnia każdą odmowę wjazdu lub pobytu wobec tych osób.

II. Polskie ustawodawstwo mające na celu zapewnienie stosowania przez Rzeczpospolitą Polską Umowy Wystąpienia w zakresie praw pobytowych obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz członków ich rodzin, a także innych osób objętych zakresem stosowania tej Umowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po okresie przejściowym, przewiduje **stosowanie systemu deklaratoryjnego**, o którym mowa w art. 18 ust. 4 Umowy Wystąpienia. System ten przewiduje brak obowiązku uzyskania nowego statusu pobytowego oraz dokumentu pobytowego, jako warunku legalnego pobytu w Polsce na podstawie Umowy Wystąpienia. Osoby kwalifikujące się do prawa pobytu na podstawie tej Umowy są natomiast uprawnione do otrzymania, zgodnie z warunkami określonymi w dyrektywie 2004/38/WE dokumentu pobytu, zawierającego oświadczenie, że został wydany zgodnie z niniejszą Umową.

III. Obywatele Zjednoczonego Królestwa oraz członkowie ich rodzin będący beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, są uprawnieni do wjazdu do Polski tak, jak obywatele UE oraz członkowie ich rodzin, natomiast nie posiadając dokumentu pobytowego potwierdzającego, że są beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce powinni być w stanie wykazać, że są tymi beneficjentami za pomocą dostępnych środków dowodowych.

Obywatele Zjednoczonego Królestwa oraz członkowie ich rodzin będący beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, **posiadają prawo pobytu lub nabywają prawo stałego pobytu w Polsce na warunkach dotyczących obywateli UE i członków ich rodzin** (zob. informacje w pkt 2.3 pouczenia). Przed nabyciem prawa stałego pobytu na tym terytorium powinni co do zasady spełniać warunki prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące. Prawa przysługujące członkom rodziny pozostającym na utrzymaniu obywateli Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego, zostają zachowane nawet wówczas, gdy osoby te przestają być osobami pozostającymi na utrzymaniu. Po nabyciu prawa stałego pobytu w Polsce nieobecność na tym terytorium nie powinna przekraczać 5 kolejnych lat (art. 15 ust. 3 Umowy Wystąpienia).

IV. Zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, karty pobytu członka rodziny obywatela UE, dokumenty potwierdzające prawo stałego pobytu i karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE, wydane do dnia 31.12.2020r. przez władze polskie obywatelom Zjednoczonego Królestwa, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy o Wystąpieniu, oraz członkom rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. e i f Umowy Wystąpienia, **utraciły ważność z dniem 31 grudnia 2021 r.**

Aktualnie, w celu uzyskania dokumentu pobytowego dla beneficjentów Umowy Wystąpienia, obywatele Zjednoczonego Królestwa mogą złożyć do wojewody wnioski o zarejestrowanie pobytu (i wydanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu) albo o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu (co do zasady z uwagi na 5-letni okres zamieszkiwania w Polsce), które to dokumenty będą zawierać adnotację odnoszącą się do Umowy Wystąpienia.

Członkowie rodziny obywateli Zjednoczonego Królestwa, będący beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, powinni złożyć wniosek o wydanie karty pobytowej lub karty stałego pobytu (dla członka rodziny nie będącego obywatelem Zjednoczonego Królestwa), z adnotacją odnoszącą się do Umowy Wystąpienia.

Informacje na ten temat można znaleźć tutaj :

<https://www.gov.pl/web/udsc/wnioski-skladane-przez-obywateli-zjednoczonego-krolestwa-od-1-stycznia-2022-r2>

<https://www.gov.pl/web/udsc/wnioski-i-listy-dokumentow-dolaczanych-do-wnioskow>

Brak złożenia wniosku w sprawie uzyskania dokumentu pobytowego w Polsce na podstawie Umowy Wystąpienia do 31 grudnia 2021 r. przez obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce nie ma wpływu na prawa pobytowe tych osób w Polsce, jeżeli zachowane zostaną warunki dotyczące tych praw przewidziane przez Umowę Wystąpienia, w tym wymóg kontynuacji pobytu w Polsce po zakończeniu okresu przejściowego zgodnie z zasadą ciągłości pobytu, o której mowa w art. 11 Umowy Wystąpienia. Uprawnienia pobytowe tych beneficjentów Umowy Wystąpienia w Polsce wynikają bezpośrednio z tej Umowy.

Biorąc jednak pod uwagę praktyczne względy dotyczące korzystania z uprawnień beneficjentów Umowy Wystąpienia zaleca się, aby wszyscy beneficjenci Umowy jak najszybciej otrzymali dokumenty pobytowe zawierające adnotację odnoszącą się do tej Umowy. Uzyskanie takiego dokumentu ułatwi korzystanie z uprawnień beneficjenta Umowy przy przekraczaniu granic jak i podczas pobytu na terytorium Polski.

V. Pracownicy przygraniczni

Obywatel Zjednoczonego Królestwa będący pracownikiem przygranicznym, o którym mowa w art. 9 lit. b Umowy Wystąpienia, który przed dniem 31 grudnia 2020 r. wykonywał pracę lub prowadził inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Polski i nie podlegał obowiązkowi rejestracji pobytu, a po tym dniu nadal wykonuje pracę lub prowadzi taką działalność na tym terytorium i jednocześnie na nim nie zamieszkuje, posiada uprawnienia pracownika przygranicznego na terytorium Polski na podstawie Umowy Wystąpienia.

Zgodnie z art. 9 lit. b Umowy Wystąpienia, pojęcie „pracownicy przygraniczni” oznacza obywateli Unii lub obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy prowadzą działalność zarobkową zgodnie z art. 45 lub 49 TFUE w jednym lub większej liczbie państw, w których nie zamieszkują.

Zgodnie z art. 26 Umowy Wystąpienia państwo miejsca pracy może nałożyć na obywateli Unii i obywateli Zjednoczonego Królestwa, posiadających prawa jako pracownicy przygraniczni na podstawie niniejszego tytułu, obowiązek wystąpienia o wydanie dokumentu potwierdzającego, że takie prawa posiadają na podstawie niniejszego tytułu. W takim przypadku obywatele Unii i obywatele Zjednoczonego Królestwa mają prawo do uzyskania takiego dokumentu.

Obywatele Zjednoczonego Królestwa posiadający uprawnienia pracowników przygranicznych w Polsce na podstawie Umowy Wystąpienia, **są zobowiązani zarejestrować swój pobyt w Polsce**. Zasadniczo obowiązek ten należało zrealizować do dnia 31 grudnia 2021r., co nie wyklucza możliwości rejestracji jako pracownik przygraniczny również po tej dacie.

W wyniku rejestracji pobytu jako pracownik przygraniczny obywatel Zjednoczonego Królestwa uzyska zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu, zawierające adnotację potwierdzającą posiadanie uprawnień pracownika przygranicznego na podstawie Umowy Wystąpienia („Art. 50 TUE – pracownik przygraniczny”). Dokument ten ma charakter deklaratoryjny. Uprawnienia pracownika przygranicznego do kontynuowania wykonywania pracy lub działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Polski w charakterze pracownika przygranicznego wynikają bezpośrednio z Umowy Wystąpienia.

Wniosek o zarejestrowanie pobytu jako pracownik przygraniczny składa się na tym samym formularzu wniosku o zarejestrowanie pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa, jaki ma zastosowanie do obywateli Zjednoczonego Królestwa, zamieszkujących na terytorium Polski zgodnie z prawem UE przed zakończeniem okresu przejściowego. W uzasadnieniu wniosku należy zaznaczyć rubrykę dotyczącą pracownika przygranicznego.

Dla nabycia oraz zachowania uprawnień pracownika przygranicznego na podstawie Umowy Wystąpienia istotne jest zachowanie ciągłości wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Polski bezpośrednio przed upływem okresu przejściowego, jak i po jego upływie. Możliwe jest także zachowanie statusu pracownika, zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. a), b), c) i d) dyrektywy 2004/38/WE.

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu brytyjskiego pracownika przygranicznego nie ma charakteru dokumentu pobytowego. Potwierdza natomiast uprawnienie do kontynuacji pracy lub działalności zarobkowej w Polsce, tj. w państwie miejsca pracy, w charakterze pracownika przygranicznego nie zamieszkującego w Polsce (także dla innego pracodawcy lub do rozpoczęcia działalności na własny rachunek). Zaświadczenie to uprawnia do bezwizowego wjazdu na terytorium Polski na podstawie Umowy Wystąpienia, ale już nie do podróżowania po obszarze Schengen bez wizy.

VI. Dalsi członkowie rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa a także osoby prowadzące z tymi obywatelami życie rodzinne w rozumieniu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, o których mowa w art. 10 ust. 2-5 Umowy Wystąpienia:

1. Obywatel Zjednoczonego Królestwa, który zarejestrował pobyt przed zakończeniem okresu przejściowego lub po zakończeniu tego okresu, w związku z wnioskiem złożonym przed zakończeniem tego okresu, z uwagi na następujące okoliczności:

1) bycie członkiem rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej innym niż ten, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, który dołącza do niego lub przebywa z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z powodu:

a) zależności finansowej od niego lub pozostawania z nim w gospodarstwie domowym, w kraju, z którego przybył obywatel Zjednoczonego Królestwa ubiegający się o zarejestrowanie pobytu, lub

b) poważnych względów zdrowotnych wymagających osobistej opieki, sprawowanej przez obywatela Zjednoczonego Królestwa lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, do którego wnioskodawca dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; lub

2) prowadzenie życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.), z obywatelem Zjednoczonego Królestwa lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, do którego wnioskodawca dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

- zachowuje prawo pobytu, jeżeli nadal zamieszkuje na terytorium Polski po zakończeniu okresu przejściowego.

2. Cudzoziemcowi będącemu członkiem rodziny zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatela Zjednoczonego Królestwa, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy Wystąpienia, innym niż ten, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. b ustawy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z tym obywatelem - ze względu na:

a) zależność finansową od niego lub pozostawanie z nim w gospodarstwie domowym w kraju, z którego przybył cudzoziemiec, lub

b) poważne względy zdrowotne wymagające osobistej opieki ze strony tego obywatela

- może być udzielone zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli temu cudzoziemcowi udzielono zezwolenia na pobyt czasowy z tych powodów przed zakończeniem okresu przejściowego, o którym mowa w art. 126 Umowy Wystąpienia, albo po jego zakończeniu w związku z wnioskiem złożonym przed zakończeniem tego okresu (zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach);

3. Cudzoziemcowi prowadzącemu życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, z zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem Zjednoczonego Królestwa, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy Wystąpienia, z którym przebywa wspólnie na tym terytorium, może być udzielone zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 5 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli temu cudzoziemcowi udzielono zezwolenia na pobyt czasowy z tego powodu przed zakończeniem okresu przejściowego, o którym mowa w art. 126 Umowy Wystąpienia, albo po jego zakończeniu w związku z wnioskiem złożonym przed zakończeniem tego okresu (zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach);

4. Obywatelowi Zjednoczonego Królestwa lub cudzoziemcowi prowadzącemu życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, z zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem Zjednoczonego Królestwa, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy Wystąpienia, z którym przebywa wspólnie na tym terytorium, może być udzielone zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli cudzoziemiec ten spełnia warunki, o których mowa w art. 10 ust. 4 Umowy Wystąpienia.

W przypadku cudzoziemca przebywającego za granicą wnioski o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 160 pkt 4 lub 6 ustawy o cudzoziemcach składa obywatel Zjednoczonego Królestwa, zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego cudzoziemiec przybywa. Po wydaniu pozytywnej decyzji cudzoziemcowi wydawana jest specjalna wiza za granicą, w celu realizacji zezwolenia. Po przyjeździe do Polski cudzoziemiec powinien złożyć wniosek o wydanie karty pobytu oraz złożyć odciski linii papilarnych w celu uzyskania karty pobytu.

Karta pobytu wydana w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 160 pkt 4, 5 lub 6 ustawy o cudzoziemcach zawiera adnotację odnoszącą się do Umowy Wystąpienia.

Informacje na temat udzielania zezwoleń na pobyt czasowy można znaleźć [tutaj](#).

VII. Należy pamiętać, że w innych państwach członkowskich UE beneficjent Umowy Wystąpienia w Polsce, także po uzyskaniu dokumentu pobytowego na podstawie tej Umowy, jest traktowany jak obywatel kraju trzeciego, który nie jest uprawniony do swobody przemieszczania się na zasadach dotyczących obywateli UE i członków ich rodzin.

Dokumenty pobytowe wydane beneficjentom Umowy Wystąpienia w Polsce uprawniają do krótkoterminowych podróży bez wizy po terytorium innych państw obszaru Schengen, przez okres nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180 dni, w odniesieniu do całego terytorium innych państw tego obszaru.

VIII. Do obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, stosuje się przepisy działu V rozdziałów 3 i 3a oraz przepisy działu VI rozdziału 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2023r., poz. 519 z późn. zm.), dotyczące udzielania zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, przepisy dotyczące mobilności krótkoterminowej i długoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż, w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, jak również przepisy dotyczące udzielania zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

Do obywateli Zjednoczonego Królestwa będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy Wystąpienia, stosuje się także przepisy dotyczące udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną (art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. hd ustawy o cudzoziemcach). O udzielenie tego zezwolenia mogą ubiegać się będący obywatelami krajów trzecich najbliżsi członkowie rodzin tych obywateli, którzy nie są beneficjentami Umowy Wystąpienia, w szczególności małżonek obywatela Zjednoczonego Królestwa, w razie zawarcia związku małżeńskiego po zakończeniu okresu przejściowego, o którym mowa w Umowie Wystąpienia.

IX. Utrata statusu beneficjenta Umowy Wystąpienia

Zgodnie z art. 39 Umowy Wystąpienia, osoby objęte częścią II Umowy Wystąpienia dotyczącą praw obywatelskich, korzystają z praw przewidzianych w odpowiednich tytułach niniejszej części, w tym z praw pobytowych, przez całe swoje życie, chyba że przestaną spełniać warunki określone w tych tytułach.

Oznacza to, że beneficjenci Umowy Wystąpienia w Polsce **powinni zachowywać warunki dotyczące prawa pobytu przewidziane przez Umowę Wystąpienia (analogiczne do tych dotyczących obywateli UE i członków ich rodzin), w tym wymóg kontynuacji pobytu w Polsce** po zakończeniu okresu przejściowego zgodnie z zasadą ciągłości pobytu, o której mowa w art. 11 Umowy Wystąpienia (zob. informacje nt. nieprzerwanego pobytu w pkt 2.3 pouczenia). Obywatele Zjednoczonego Królestwa oraz członkowie ich rodzin będący beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, **którzy jeszcze nie nabyli prawa stałego pobytu na tym terytorium powinni co do zasady spełniać warunki prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące, aby zachować status beneficjenta Umowy** (zob. informacje w pkt 2.3 pouczenia). Po nabyciu prawa stałego pobytu w Polsce nieobecność na tym terytorium nie powinna przekraczać 5 kolejnych lat (art. 15 ust. 3 Umowy Wystąpienia).

Ponadto, utrata statusu beneficjenta Umowy Wystąpienia może nastąpić w wyniku wydania decyzji ograniczającej prawa pobytowe w razie ustalenia, że wymagają tego **względny obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, albo w razie oszustwa lub nadużycia praw** (Art. 20 Umowy Wystąpienia). Może to być np. decyzja o odmowie zarejestrowania pobytu lub wydania dokumentu pobytowego, o unieważnieniu zarejestrowania pobytu lub dokumentu pobytowego, czy też decyzja o wydaleniu z terytorium Polski. Decyzja taka powinna uwzględniać zasadę proporcjonalności. Od decyzji przysługują środki zaskarżenia.

UWAGA: W razie utraty statusu beneficjenta Umowy Wystąpienia w Polsce nie będzie możliwości odzyskania tego statusu na tym terytorium.

2.5 WYMOGI DOT. WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIEŃ, OŚWIADCZEŃ

Wnioski, podania oraz dokumenty w sprawach dotyczących prawa pobytu lub prawa stałego pobytu powinny być:

- **sporządzone w języku polskim;**
- **oryginałami lub kopiami potwierdzonymi urzędowo za zgodność z oryginałem** (zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis (kopię) dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym albo upoważnionego pracownika organu prowadzącego postępowanie (wojewody), któremu został okazany oryginał dokumentu wraz z odpisem – **nie dotyczy dokumentów tożsamości (podróży);**
- **przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego – w przypadku dokumentów sporządzonych w języku obcym**, służących za dowód w postępowaniu, np. obcych aktów stanu cywilnego, umów itd. **Uwaga:** obowiązek przedstawienia tłumaczenia **nie dotyczy** dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo.

2.6 TERMIN ZAŁATWIENIA SPRAWY

Zgodnie z obowiązującymi ogólnymi przepisami prawa załatwienie sprawy:

- **wymagającej postępowania wyjaśniającego** powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca,
- **szczególnie skomplikowanej** – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania,
- **zaś w postępowaniu odwoławczym** – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

Ponadto, zgodnie z przepisami szczególnymi:

- **Zarejestrowania pobytu i wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE dokonuje się niezwłocznie** (tj. bez zbędnej zwłoki), albo w tym terminie odmawia się zarejestrowania pobytu.
- **Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu wydaje się niezwłocznie** (tj. bez zbędnej zwłoki) po złożeniu wniosku o jego wydanie, albo w tym terminie odmawia się jego wydania.
- **Kartę pobytową lub kartę stałego pobytu dla członka rodziny obywatela UE wydaje się nie później niż w terminie 6 miesięcy** od dnia złożenia wniosku o ich wydanie, albo w tym terminie odmawia się wydania karty.

Uwaga: W przypadku potrzeby dostarczenia wyjaśnień lub doprecyzowania dowodów posiadanych przez organ w danej sprawie, strona może zostać wezwana w toku postępowania do złożenia dodatkowych dokumentów lub dowodów potwierdzających okoliczności, o których mowa we wniosku.

O każdym przypadku niezakończania sprawy w powyższych terminach, organ pierwszej lub drugiej instancji obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin zakończenia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

2.7 PEŁNOMOCNICTWO

Strona może działać przez pełnomocnika, chyba że charakter czynności wymaga jej osobistego działania. Pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych.

- pełnomocnictwo powinno być **udzielone na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone do protokołu**;
- pełnomocnik dołącza do akt **oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa**;
- w przypadku pełnomocnictw szczególnych (**udzielonych do szczegółowo wymienionych postępowań**) udzielone pełnomocnictwo powinno upoważniać do reprezentowania cudzoziemca w konkretnym postępowaniu **zarówno przed właściwym wojewodą, jak i przed Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców** (jeżeli cudzoziemiec chce być reprezentowany również w postępowaniu odwoławczym).
- Odbioru zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub obywatela Zjednoczonego Królestwa lub odbioru dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela UE może dokonać pełnomocnik, na podstawie **pełnomocnictwa szczególnego do odbioru** tego zaświadczenia lub dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.
- W przypadkach, w których odstąpiono od wymogu osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku, odbioru karty pobytowej lub karty stałego pobytu albo dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa może dokonać pełnomocnik, na podstawie **pełnomocnictwa szczególnego do odbioru** tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

2.8 DORĘCZANIE KORESPONDENCJI

Wszystkie pisma (zawiadomienia, wezwania, decyzje, postanowienia itp.) doręczane są za pokwitowaniem **za pośrednictwem operatora pocztowego**, względnie przez urzędników organu pierwszej lub drugiej instancji lub inne uprawnione osoby lub organy.

Pisma są doręczane pod wskazanym przez stronę adresem lub w każdym miejscu, gdzie się ją zastanie.

Cudzoziemcom pozbawionym wolności pisma doręcza się za pośrednictwem administracji zakładu, w którym przebywają.

Pisma doręcza się również za **pomocą środków komunikacji elektronicznej** w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania spełni jeden z następujących warunków:

- 1) złoży podanie w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej,
- 2) wystąpi do organu administracji publicznej o takie doręczenie i wskaże organowi administracji publicznej adres elektroniczny,

3) wyrazi zgodę na doręczanie pism w postępowaniu za pomocą tych środków i wskaże organowi administracji publicznej adres elektroniczny.

Organ administracji publicznej może zwrócić się do strony lub innego uczestnika postępowania o **wyrażenie zgody na doręczanie pism w formie dokumentu elektronicznego** w innych, określonych przez organ kategoriach spraw indywidualnych załatwianych przez ten organ.

Organ administracji publicznej może wystąpić o wyrażenie zgody, na doręczanie pism za pomocą tych środków komunikacji elektronicznej, przesyłając to wystąpienie za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres elektroniczny strony lub innego uczestnika postępowania. Do wyżej wymienionego wystąpienia nie stosuje się art. 46 § 3-8 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania zrezygnuje z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej, organ administracji publicznej doręcza pismo w sposób określony dla pisma w formie innej niż forma dokumentu elektronicznego.

ZMIANA ADRESU

W toku postępowania strony (cudzoziemcy) oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają **obowiązek zawiadomić organ przed którym toczy się aktualnie ich sprawa o każdej zmianie swego adresu**. W trakcie postępowania, pisma przesyłane są zawsze na adres dla doręczeń, który jako ostatni został wskazany danemu organowi.

- **W razie zaniedbania ww. obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem uznaje się za skuteczne (np. w przypadku takiego doręczenia decyzji termin do złożenia odwołania, będzie biegł nawet, jeśli cudzoziemiec lub jego pełnomocnik decyzji tej faktycznie nie odebrali z powodu zmiany adresu)**
- **NIEOBECNOŚĆ ADRESATA:** W przypadku nieobecności adresata pod wskazanym przez niego adresem pismo doręcza się, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorczy domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. O doręczeniu pisma sąsiadowi lub dozorczy zawiadamia się adresata, umieszczając zawiadomienie w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy to nie jest możliwe, w drzwiach mieszkania.

PISMA DORĘCZA SIĘ:

- **Stronie, czyli cudzoziemcowi,** pod wskazanym przez niego **adresem**, a gdy działa on przez przedstawiciela (np. kuratora) - temu przedstawicielowi.
  - **Strona jest obowiązana potwierdzić odbiór pisma swoim podpisem** ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli uchyli się ona od potwierdzenia doręczenia, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże osobę, która odebrała pismo i przyczynę braku jej podpisu.
  - **Jeżeli strona odmówi przyjęcia pisma** przesłanego przez pocztę albo doręczonego w inny sposób, pismo zostanie zwrócone nadawcy z adnotacją o odmowie jego przyjęcia i datą odmowy. W takim przypadku uznaje się, że pismo zostało doręczone w dniu odmowy jego przyjęcia przez adresata.
- **Pełnomocnikowi.** Jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika, pisma doręcza się pełnomocnikowi. Jeżeli ustanowiono **kilku pełnomocników**, Strona wyznacza jednego z nich jako właściwego do spraw doręczeń i powiadamia o tym organ prowadzący postępowanie. **Jeżeli cudzoziemiec nie wyznaczy takiego pełnomocnika**, pisma doręcza się tylko jednemu pełnomocnikowi. **Pełnomocnika dotyczą takie same zasady potwierdzenia odbioru pisma jak stronę.**

W PRZYPADKU NIEMOŻNOŚCI DORĘCZENIA PISMA WE WSKAZANY WYŻEJ SPOSÓB:

- **operator pocztowy przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej** – w przypadku doręczania pisma przez pocztę,
- pismo składa się na okres 14 dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) – w przypadku doręczania pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ.

Zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie 7 dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata.

W przypadku niepodjęcia przesyłki w ww. terminie, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki **w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty pierwszego zawiadomienia**.

Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia ww. okresu, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.

DORĘCZENIA ELEKTRONICZNE

W celu **doręczenia pisma w formie dokumentu elektronicznego** organ administracji publicznej przesyła na adres elektroniczny adresata zawiadomienie zawierające:

- 1) wskazanie, że adresat może odebrać pismo w formie dokumentu elektronicznego;
- 2) wskazanie adresu elektronicznego, z którego adresat może pobrać pismo i pod którym powinien dokonać potwierdzenia doręczenia pisma;
- 3) pouczenie dotyczące sposobu odbioru pisma, a w szczególności sposobu identyfikacji pod wskazanym adresem elektronicznym w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej, oraz informację o wymogu podpisania urzędowego poświadczenia odbioru w określony sposób.

W przypadku **nieodebrania pisma w formie dokumentu elektronicznego** organ administracji publicznej po upływie **7 dni**, licząc od dnia wysłania zawiadomienia, przesyła powtórne zawiadomienie o możliwości odebrania tego pisma.

W przypadku nieodebrania pisma doręczenie **uważa się za dokonane po upływie 14 dni**, licząc od dnia przesłania pierwszego zawiadomienia.

2.9 PEŁNOMOCNIK DO DORĘCZEŃ

Strona, która nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej, innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, **jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej** i nie działa za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej, **jest obowiązana wskazać w Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do doręczeń**, chyba że doręczenie następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W razie niewskazania pełnomocnika do doręczeń przeznaczone dla tej strony pisma pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

2.10 WYMÓG ZACHOWANIA TERMINU

Podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) sporządzone w języku polskim składa się w określonym dla dokonania danej czynności terminie.

Termin do dokonania określonej czynności uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

- wysłane w **formie dokumentu elektronicznego** do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru;
- nadane w **polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego** w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe,
- złożone w **polskim urzędzie konsularnym**,
- złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej,
- złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku,
- złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego,
- złożone przez cudzoziemca umieszczonego w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców w administracji tego ośrodka lub aresztu.

Pisma można również składać bezpośrednio do organu rozpatrującego sprawę.

Operatorem wyznaczonym w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe jest Poczta Polska Spółka Akcyjna.

Ponadto za datę dokonania określonej czynności przyjmuje się:

- w przypadku doręczenia za pośrednictwem **zagranicznej placówki pocztowej** – datę wpływu do **polskiej placówki pocztowej operatora wyznaczonego** (data stempla pocztowego polskiej placówki pocztowej);
- w przypadku doręczenia **za pośrednictwem innych operatorów pocztowych niż operator wyznaczony (Poczta Polska Spółka Akcyjna) lub za pośrednictwem firmy kurierskiej** (przesyłki nadanej zarówno w Polsce jak i za granicą) – **datę wpływu do organu**.

W przypadku uchybienia terminu wyznaczonego w wezwaniu cudzoziemiec w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu może wystąpić z prośbą o przywrócenie terminu. Cudzoziemiec powinien uprawdopodobnić, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy uzupełnić dokumenty, które wymienione były w wezwaniu lub dokonać wymienionych w nim czynności.

2.11 ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY

- **W każdym stadium postępowania strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii (np. zdjęć) lub odpisów. Prawo to przysługuje również po zakończeniu postępowania.**
- Strona może żądać uwierzytelnienia odpisów lub kopii akt sprawy lub wydania jej z akt sprawy uwierzytelnionych odpisów, o ile jest to **uzasadnione ważnym interesem strony**.
- **Opłata skarbową od poświadczenia zgodności odpisu lub kopii żądanego z akt sprawy dokumentu od każdej pełnej lub zaczętej strony wynosi 5 zł.**

- Powyższych zasad nie stosuje się do akt sprawy zawierających informacje niejawne o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle tajne", a także do innych akt, które organ administracji publicznej wyłączy ze względu na ważny interes państwowy.
- **Czynny udział w postępowaniu.** Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
- Strona może **zapoznać się ze zgromadzonym** w sprawie materiałem dowodowym, uzupełnić złożony wniosek oraz złożyć oświadczenie do protokołu.

3.1 OBOWIĄZEK ZAREJESTROWANIA POBYTU LUB UZYSKANIA KARTY POBYTOWEJ

Jeżeli pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej trwa przez okres dłuższy niż 3 miesiące, obywatel UE i członek jego rodziny posiadający obywatelstwo UE są **obowiązani zarejestrować swój pobyt**, natomiast członek rodziny niebędący obywatelem UE jest zobowiązany do uzyskania **karty pobytowej dla członka rodziny obywatela UE**. Obowiązek zarejestrowania pobytu nie dotyczy obywateli UE, którzy korzystają z prawa pobytu w celu poszukiwania pracy. Informacje dotyczące warunków pobytu można znaleźć w pkt 2.3.

3.2 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK

Wniosek o **zarejestrowanie pobytu obywatela UE oraz** wniosek o wydanie **karty pobytowej** dla członka rodziny obywatela UE, który nie posiada obywatelstwa UE składa się do **wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu obywatela UE**.

Organem właściwym w sprawach wydania karty pobytowej w przypadku zachowania prawa pobytu jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu członka rodziny.

3.3 SKŁADANIE WNIOSKU

Wniosek o zarejestrowanie pobytu obywatela UE obywatel ten składa **osobiście** (wniosek powinien być podpisany przez wnioskodawcę oraz wymaga się jego osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku lub na wezwanie organu), **nie później niż następnego dnia po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek zarejestrowania pobytu dotyczy również członków rodzin obywateli UE, którzy również posiadają obywatelstwo UE.

Wniosek o wydanie karty pobytowej członek rodziny obywatela UE niebędący obywatelem UE składa **osobiście, nie później niż następnego dnia po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosek w przypadku:

- 1) małoletniego – składają (tj. podpisują) rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekuńczo albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
- 2) osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie - pozostającej pod władzą rodzicielską składają rodzice, a w przypadku osoby niepozostającej pod władzą rodzicielską - składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
- 3) małoletniego bez opieki – składa kurator.

Przy składaniu wniosku o wydanie karty pobytowej jest **wymagana obecność małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE**, który do dnia złożenia wniosku **ukończył 6. rok życia**.

UWAGA: W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa.

3.4 ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYDANIA KARTY POBYTOWEJ

Od członka rodziny niebędącego obywatelem UE ubiegającego się o wydanie karty pobytowej, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

W karcie pobytowej nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) jest wydawana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku z uwagi na szczególnie uzasadniony przypadek, w tym ze względu na stan zdrowia wnioskodawcy.

3.5 WYMAGANE DOKUMENTY – ZAREJESTROWANIE POBYTU OBYWATELA UE

1. Wypełniony wniosek o zarejestrowanie pobytu obywatela UE (formularz wniosku można znaleźć [tutaj](#));
2. Cztery fotografie biometryczne wykonane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku, spełniające określone [wymogi](#);
3. Ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo (oryginał do wglądu);

Uwaga: Niezłożenie któregokolwiek z ww. dokumentów spowoduje wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania;

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel UE w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, może przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

4. Inne wymagane dokumenty:

a) dla pracowników:

- umowa o pracę, zaświadczenie o wykonywaniu pracy, pisemne oświadczenie pracodawcy lub podmiotu upoważnionego do powierzenia obywatelowi UE wykonywania pracy o zamiarze powierzenia mu wykonywania pracy (przy planowanym wykonywaniu pracy) lub

b) dla osób pracujących na własny rachunek w Polsce:

- pisemne oświadczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego albo o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub inny dowód potwierdzający, że obywatel UE jest osobą pracującą na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

c) dla studentów lub osób odbywających szkolenie zawodowe:

- zaświadczenie jednostki prowadzącej studia o przyjęciu na studia lub o kontynuacji studiów lub zaświadczenie jednostki prowadzącej szkolenie zawodowe o przyjęciu na takie szkolenie,
- dokument ubezpieczenia zdrowotnego potwierdzający:
  - objęcie publicznym ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce (np. potwierdzenie z NFZ lub ZUS), lub
  - prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, lub
  - posiadanie prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium RP w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku (polisa ubezpieczeniowa);

- pisemne oświadczenie o posiadaniu wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej, lub dowód potwierdzający ich posiadanie;

d) dla osób ekonomicznie nieaktywnych:

- dokument **ubezpieczenia zdrowotnego** potwierdzający:
  - objęcie publicznym ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce (np. potwierdzenie z NFZ lub ZUS), lub
  - prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, lub
  - posiadanie prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium RP w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku (polisa ubezpieczeniowa);
- dowód potwierdzający posiadanie **wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej (środki finansowe w wysokości przekraczającej progi pomocy społecznej dla osób samotnych (powyżej 776 zł miesięcznie) lub osób w rodzinie (powyżej 600 zł miesięcznie na osobę) uważa się za środki wystarczające).

Dowodami potwierdzającymi posiadanie wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej, mogą być w szczególności:

- 1) zaświadczenie o wysokości limitu na karcie kredytowej wydane przez bank, który wystawił kartę kredytową - wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed dniem złożenia wniosku o zarejestrowanie pobytu;
- 2) zaświadczenie o posiadaniu środków pieniężnych w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej - wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed dniem złożenia wniosku o zarejestrowanie pobytu;
- 3) dokument potwierdzający przyznanie stypendium krajowego lub zagranicznego;
- 4) zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków - wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed dniem złożenia wniosku o zarejestrowanie pobytu.

Przy ocenie spełniania warunku posiadania wystarczających środków finansowych uwzględnia się udział obywatela UE w programach pomocowych współfinansowanych ze środków unijnych, mających na celu zwalczanie wykluczenia społecznego i wzmocnienie integracji społecznej.

e) dla małżonków obywateli polskich:

- dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa z obywatelem polskim,

f) dla członków rodzin obywateli UE:

- zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE wydane obywatelowi UE, z którym członek jego rodziny przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (lub dokument potwierdzający prawo stałego pobytu obywatela UE) oraz:

- małżonek - dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa,
- bezpośredni zstępni - dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument potwierdzający wiek lub poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
- bezpośredni wstępni - dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
- bezpośredni wstępni małoletniego obywatela UE - dokument potwierdzający sprawowanie faktycznej opieki nad małoletnim obywatelem UE oraz dokument poświadczający pozostawanie małoletniego obywatela UE na jego utrzymaniu;

g) dla innych krewnych obywatela UE lub obywatela RP:

- dowód zależności finansowej od tego obywatela lub pozostawania z nim w gospodarstwie domowym w kraju, z którego przybył wnioskodawca, lub
- dowód potwierdzający, że poważne względy zdrowotne wymagają sprawowania osobistej opieki nad krewnym przez obywatela UE lub obywatela RP, do którego dołącza on lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

h) dla osób prowadzących życie rodzinne z obywatelem UE lub obywatelem RP w rozumieniu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka:

- dokument potwierdzający prowadzenie życia rodzinnego z obywatelem UE lub obywatelem RP.

Możliwe jest także przedstawienie dowodów spełniania odpowiednich przesłanek zachowania prawa pobytu lub posiadania prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz pkt 2.3 ppkt VI pouczenia).

Uwaga: W przypadku potrzeby dostarczenia wyjaśnień lub doprecyzowania dowodów posiadanych przez organ w danej sprawie, cudzoziemiec może zostać wezwany w toku postępowania do złożenia dodatkowych dokumentów lub dowodów potwierdzających okoliczności, o których mowa we wniosku.

3.6 WYMAGANE DOKUMENTY – KARTA POBYTOWA

1. Wypełniony wniosek o wydanie karty pobytowej **dla członka rodziny** obywatela UE **niebędącego obywatelem UE** (formularz wniosku można znaleźć [tutaj](#));
2. Cztery fotografie biometryczne wykonane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku spełniające określone [wymogi](#);
3. Ważny dokument podróży (oryginał do wglądu);

Uwaga: Niezłożenie któregośkolwiek z ww. dokumentów spowoduje wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania;

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie członek rodziny obywatela UE w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży może przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

4. Inne wymagane dokumenty:

o dla członków rodzin obywateli UE:

- zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE wydane obywatelowi UE, z którym członek jego rodziny przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (lub dokument potwierdzający prawo stałego pobytu obywatela UE) oraz:

- małżonek - dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa,
- bezpośredni zstępni - dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument potwierdzający wiek lub poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
- bezpośredni wstępni - dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
- bezpośredni wstępni małoletniego obywatela UE - dokument potwierdzający sprawowanie faktycznej opieki nad małoletnim obywatelem UE oraz dokument poświadczający pozostawanie małoletniego obywatela UE na jego utrzymaniu,

o dla członków rodzin obywateli RP:

- małżonek - dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa,
- bezpośredni zstępni - dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument potwierdzający wiek lub poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela RP lub jego małżonka,
- bezpośredni wstępni - dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela RP lub jego małżonka,
- bezpośredni wstępni małoletniego obywatela RP - dokument potwierdzający sprawowanie faktycznej opieki nad małoletnim obywatelem RP oraz dokument poświadczający pozostawanie małoletniego obywatela RP na jego utrzymaniu,

Oprócz w/w dokumentów w odniesieniu do członków rodzin obywateli RP wymagane są:

- dokument potwierdzający, że obywatel Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przyjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadał prawo pobytu powyżej 3 miesięcy lub prawo stałego pobytu w innym państwie członkowskim UE/EOG, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
- dowód potwierdzający, że obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza ponownie zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe (np. pisemne oświadczenie obywatela RP, jego przedstawiciela ustawowego lub bezpośredniego wstępnego sprawującego faktyczną opiekę nad małoletnim obywatelem RP o zamiarze ponownego zamieszkania na stałe na tym terytorium),
- dokument potwierdzający posiadanie poprzednio przez obywatela Rzeczypospolitej Polskiej obywatelstwa innego państwa członkowskiego UE/EOG, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, jeżeli dotyczy to małżonków tych obywateli polskich.

Możliwe jest także przedstawienie dowodów spełniania odpowiednich przesłanek zachowania prawa pobytu lub posiadania prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz pkt 2.3 ppkt VI pouczenia).

Uwaga: W przypadku potrzeby dostarczenia wyjaśnień lub doprecyzowania dowodów posiadanych przez organ w danej sprawie, cudzoziemiec może zostać wezwany w toku postępowania do złożenia dodatkowych dokumentów lub dowodów potwierdzających okoliczności, o których mowa we wniosku.

3.7 WYMAGANE OPŁATY

Za zarejestrowanie pobytu i wydanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, jak również za wydanie karty pobytovej dla członka rodziny obywatela UE nie są pobierane żadne opłaty.

3.8 ZAŚWIADCZENIE O ZŁOŻENIU WNIOSKU O WYDANIE KARTY POBYTOWEJ

Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE wydaje się niezwłocznie zaświadczenie o złożeniu wniosku o wydanie karty pobytovej.

3.9 CZAS ROZPATRYWANIA SPRAWY

Rejestracja pobytu obywatela UE oraz wydanie zaświadczenia o rejestracji pobytu dla obywatela UE powinny nastąpić niezwłocznie, tj. bez zbędnej zwłoki, albo w tym terminie odmawia się zarejestrowania pobytu.

Kartę pobytową dla członka rodziny obywatela UE wydaje się w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, albo w tym terminie odmawia się wydania karty.

3.10 INFORMACJA O WYDANYM DOKUMENCIE

Obywatelowi UE, którego pobyt został zarejestrowany, wydaje się **zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE** ważne przez 10 lat. Przy odbiorze zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE należy okazać ważny dokument podróży albo inny ważny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo. W przypadku odbioru zaświadczenia przez pełnomocnika wnioskodawcy – należy przedstawić szczególne pełnomocnictwo do odbioru zaświadczenia. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE umieszcza się adnotację "Dyrektywa 2004/38/WE".

Karta pobytowa dla członka rodziny obywatela UE jest ważna przez 5 lat, a w przypadku, gdy zamierzony okres pobytu obywatela UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego członek rodziny dołącza lub z którym przebywa, jest krótszy niż 5 lat - dokument ten jest ważny przez zamierzony okres pobytu obywatela UE. W karcie pobytowej umieszcza się adnotację "Członek rodziny obywatela UE, art. 10 dyrektywy 2004/38/WE".

Członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany posiadać kartę pobytową dla członka rodziny obywatela UE, która potwierdza jego prawo do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i uprawnia wraz z ważnym dokumentem podróży do wielokrotnego przekraczania granicy bez wizy.

3.11 ODBIÓR DOKUMENTU

Obywatel UE odbiera zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE po okazaniu ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo. Członek rodziny niebędący obywatelem UE odbiera kartę pobytową osobiście po okazaniu ważnego dokumentu podróży.

W przypadku, gdy dokument został wydany osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia jego odbioru, albo osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, odbioru zaświadczenia lub karty pobytowej dokonuje odpowiednio rodzic, opiekun prawny albo kurator, po okazaniu ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

Odbioru zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE może dokonać **pełnomocnik, na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego zaświadczenia**, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

Odbiór karty pobytovej wydanej osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie albo małoletniej, która do dnia złożenia wniosku o wydanie karty pobytovej **ukończyła 6. rok życia, wymaga obecności tej osoby**. Przed odbiorem karty pobytovej sprawdza się za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe w niej zamieszczone są zgodne ze stanem faktycznym.

W przypadkach, gdy odstąpiono od wymogu osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku, odbioru karty pobytovej może dokonać pełnomocnik, na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

3.12 KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU ZAREJESTROWANIA POBYTU OBYWATELA UE LUB UZYSKANIA KARTY POBYTOWEJ

Niedopełnienie obowiązku zarejestrowania pobytu obywatela UE lub uzyskania karty pobytovej dla członka rodziny obywatela UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega karze grzywny. Orzekanie w tych sprawach następuje w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 z późn. zm.).

3.13 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA

Wniosek o zarejestrowanie pobytu obywatela UE lub o wydanie karty pobytovej dla członka rodziny obywatela UE pozostawia się bez rozpoznania, gdy nie spełnia wymagań ustalonych w przepisach prawa:

- 1. zawiera braki formalne, których cudzoziemiec nie uzupełnił pomimo wezwania go do tego w terminie nie krótszym niż 7 dni, za które uważa się przykładowo:**
  - niezłożenie wniosku na odpowiednim formularzu;
  - niewypełnienie wszystkich wymaganych rubryk formularza wniosku;
  - nieprzedstawienie ważnego dokumentu podróży lub w przypadku obywatela UE alternatywnie innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo;
  - niedołączenie do wniosku wymaganych fotografii;
- 2. wniosek nie został złożony przez wnioskodawcę osobiście**, a pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, wnioskodawca nie stawił się w urzędzie;
- 3. członek rodziny ubiegający się o wydanie karty pobytovej nie złożył odcisków linii papilarnych** w celu wydania karty pobytovej, a pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa i złożenia odcisków linii papilarnych w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, cudzoziemiec nie dopełnił tego obowiązku;

Punkt 2 i 3 nie ma zastosowania w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w których odstąpiono od wymogu osobistego stawiennictwa m.in. ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE. Punkt 3 nie ma zastosowania, gdy karta pobytowa jest wydawana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe.

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel UE lub członek rodziny obywatela UE w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego

tożsamość i obywatelstwo, mogą przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić ich tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

3.14 ODMOWA ZAREJESTROWANIA POBYTU OBYWATELA UE LUB WYDANIA KARTY POBYTOWEJ

Obywatelowi UE odmawia się zarejestrowania pobytu, a członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty pobytovej, w przypadku, gdy:

- 1) **nie zostały spełnione warunki pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące** lub
- 2) wymagają tego **względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego**, lub,
- 3) w postępowaniu o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej:
  - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 4) ubiega się o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytovej **w celu obejścia przepisów** prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty pobytovej, także gdy jego **związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów** określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego.

Przepisu dotyczącego odmowy zarejestrowania pobytu z uwagi na brak spełniania warunków pobytu nie stosuje się do:

- 1) obywatela UE będącego członkiem rodziny, obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej innym niż ten, o którym mowa w art. 2 pkt 4, który dołącza do niego lub przebywa z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z powodu:
  - a) zależności finansowej od niego lub pozostawania z nim w gospodarstwie domowym, w kraju, z którego przybył obywatel UE ubiegający się o zarejestrowanie pobytu, lub
  - b) poważnych względów zdrowotnych wymagających osobistej opieki, sprawowanej przez obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) obywatela UE prowadzącego życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.), z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku obywatela UE prowadzącego życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności organ, który prowadzi postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu obywatela UE, ustala w szczególności, czy więzi tego obywatela z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są rzeczywiste i stałe.

Decyzja odmowna wydawana z uwagi na względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego powinna uwzględniać zasadę proporcjonalności i opierać się wyłącznie na zachowaniu danej osoby, które stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego. Wcześniejsza karalność tej osoby nie może stanowić samoistnej podstawy do podjęcia takiej decyzji. Na w/w zagrożenia nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

3.15 UNIEWAŻNIENIE ZAREJESTROWANIA POBYTU OBYWATELA UE LUB KARTY POBYTOWEJ

Zarejestrowanie pobytu unieważnia się w przypadku, gdy:

1) w postępowaniu o zarejestrowanie pobytu wnioskodawca:

- a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
- b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego lub

2) wymagają tego **względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego**, lub

3) obywatel UE **nie spełnia warunków pobytu** określonych w art. 16, art. 17, art. 19 ust. 1 lub 3 lub art. 19a, lub

4) obywatel UE zarejestrował swój pobyt **w celu obejścia przepisów** prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

Kartę pobytową unieważnia się w przypadku, gdy:

1) wymagają tego **względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego** lub

2) w postępowaniu o wydanie karty pobytowej wnioskodawca:

- a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
- b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub

3) **związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów** określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, lub

4) członek rodziny **nie spełnia warunków pobytu** określonych w art. 18-19a, lub

5) członek rodziny uzyskał kartę pobytową **w celu obejścia przepisów** prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

Decyzja o unieważnieniu zarejestrowania pobytu lub karty pobytowej wydawana z uwagi na względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego powinna uwzględniać zasadę proporcjonalności i opierać się wyłącznie na zachowaniu danej osoby, które stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego. Wcześniejsza

karalność tej osoby nie może stanowić samoistnej podstawy do podjęcia takiej decyzji. Na w/w zagrożenia nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, w stosunku do którego istnieje domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), zwanej dalej "Kodeksem karnym", wydaje się **zaświadczenie potwierdzające istnienie domniemania bycia ofiarą handlu ludźmi**.

Zaświadczenie wydaje organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego.

Zaświadczenie jest ważne przez okres 3 miesięcy od dnia jego wydania, a w przypadku małoletniego obywatela UE lub małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE - przez okres 4 miesięcy od dnia jego wydania.

Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE może być wydane **kolejne zaświadczenie** na okres co najmniej 6 miesięcy, nie dłużej jednak niż na okres 3 lat, w przypadku, gdy spełnione są następujące warunki:

- 1) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) podjął współpracę z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego, a w przypadku małoletniego cudzoziemca - otrzymał status pokrzywdzonego w postępowaniu w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego;
- 3) zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa handlu ludźmi, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego.

Zaświadczenie **unieważnia organ, który je wydał** w przypadku, gdy:

- 1) ustały przesłanki do jego wydania lub
- 2) w postępowaniu o wydanie zaświadczenia wnioskodawca:
  - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 3) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

5.1 WYDANIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU ORAZ OBOWIĄZEK UZYSKANIA KARTY STAŁEGO POBYTU

Obywatelowi UE, który nabył zgodnie z wymaganymi warunkami prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **wydaje się** na wniosek **dokument potwierdzający prawo stałego pobytu**. Członek rodziny niebędący obywatelem UE, który nabył zgodnie z wymaganymi warunkami prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest **obowiązany uzyskać kartę stałego pobytu**. Informacje dotyczące warunków pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące oraz warunków nabycia prawa stałego pobytu można znaleźć w pkt 2.3 pouczenia.

5.2 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK

Wniosek o wydanie **dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu** oraz wniosek o wydanie **karty stałego pobytu** dla członka rodziny obywatela UE, który nie posiada obywatelstwa UE składa się do **wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu obywatela UE**.

Organem właściwym w sprawach wydania karty stałego pobytu w przypadku zachowania prawa pobytu lub śmierci obywatela UE jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu członka rodziny.

5.3 SKŁADANIE WNIOSKU

Wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu następuje na wniosek obywatela UE, a karty stałego pobytu - na wniosek członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

Członek rodziny niebędący obywatelem UE składa wniosek o wydanie karty stałego pobytu **przed upływem terminu ważności karty pobytovej**.

Wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu składa się **osobiście** (wniosek powinien być podpisany przez wnioskodawcę oraz wymaga się jego osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku lub na wezwanie organu), z wyjątkiem następujących przypadków:

Wniosek w przypadku:

- 1) małoletniego – składają (tj. podpisują) rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
- 2) osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie - pozostającej pod władzą rodzicielską składają rodzice, a w przypadku osoby niepozostającej pod władzą rodzicielską - składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
- 3) małoletniego bez opieki – składa kurator.

Przy składaniu wniosku o wydanie karty stałego pobytu jest **wymagana obecność małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE**, który do dnia złożenia wniosku **ukończył 6. rok życia**.

UWAGA: W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa.

5.4 ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYDANIA KARTY STAŁEGO POBYTU

Od członka rodziny niebędącego obywatelem UE ubiegającego się o wydanie karty stałego pobytu, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

W karcie stałego pobytu nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) jest wydawana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku z uwagi na szczególnie uzasadniony przypadek, w tym ze względu na stan zdrowia wnioskodawcy.

5.5 WYMAGANE DOKUMENTY

W przypadku wnioskowania o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu należy przedstawić:

1. Wypełniony wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub wniosek o wydanie karty stałego pobytu (formularze wniosków można znaleźć [tutaj](#));
2. Cztery fotografie biometryczne wykonane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku spełniające określone [wymogi](#);
3. Kopię ważnego dokumentu podróży lub w przypadku obywatela UE innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo (oryginał do wglądu);

Uwaga: Niezłożenie któregokolwiek z ww. dokumentów spowoduje wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania;

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel UE lub członek rodziny obywatela UE w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, może przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

4. Inne wymagane dokumenty:

a) **w przypadku obywatela UE** dokumenty potwierdzające 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz spełnianie w tym czasie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące lub zachowanie prawa pobytu albo posiadanie prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz pkt 2.3 ppkt III, IV, VI, VIII, oraz dokumenty wymienione w pkt 3.5 ppkt 4. lit. a-f pouczenia);

b) **w przypadku członka rodziny nieposiadającego obywatelstwa UE** dokumenty potwierdzające 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z obywatelem UE lub z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej oraz spełnianie w tym czasie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące dotyczących członka rodziny lub zachowanie prawa pobytu albo posiadanie prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz pkt 2.3 ppkt IV, V, VI lit. b w zakresie art. 19 ust. 2 lub 3 ustawy i lit. c, ppkt VIII, oraz dokumenty wymienione w pkt 3.6 pouczenia);

c) **w przypadku obywatela UE lub członka rodziny nieposiadającego obywatelstwa UE będącego małżonkiem obywatela Rzeczypospolitej Polskiej:**

- dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,

- dokumenty potwierdzające 3 lata nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz spełnianie w tym czasie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące lub zachowanie prawa pobytu albo posiadanie prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz pkt 2.3 ppkt III, IV, V, VI, VIII, oraz dokumenty wymienione w pkt 3.5 ppkt 4 lit. a-f oraz w pkt 3.6 pouczenia);

d) **w przypadku wcześniejszego nabycia prawa stałego pobytu** (przed upływem 5-letniego pobytu) w przypadkach przewidzianych przez przepisy - dowody potwierdzające spełnienie wymaganych przesłanek (zob. pkt 2.3 ppkt VIII dotyczący przesłanek z art. 45 lub art. 46 ustawy);

e) w razie potrzeby dokumenty potwierdzające, że przerwa w pobycie przekraczająca 6 miesięcy w roku, wynosząca do 12 kolejnych miesięcy była spowodowana ważną sytuacją osobistą, w szczególności ciążą, porodem, chorobą, studiami, szkoleniem zawodowym, oddelegowaniem.

Uwaga: W przypadku potrzeby dostarczenia wyjaśnień lub doprecyzowania dowodów posiadanych przez organ w danej sprawie, cudzoziemiec może zostać wezwany w toku postępowania do złożenia dodatkowych dokumentów lub dowodów potwierdzających okoliczności, o których mowa we wniosku.

5.6 WYMAGANE OPŁATY

Za wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, jak również za wydanie lub karty stałego pobytu dla członka rodziny obywatela UE nie są pobierane żadne opłaty.

5.7 CZAS ROZPATRYWANIA SPRAWY

Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu wydaje się niezwłocznie po złożeniu wniosku o jego wydanie, tj. bez zbędnej zwłoki, albo w tym terminie odmawia się jego wydania.

Kartę stałego pobytu dla członka rodziny obywatela UE wydaje się w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, albo w tym terminie odmawia się jej wydania.

5.8 INFORMACJA O WYDANYM DOKUMENCIE

Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu i karta stałego pobytu są ważne przez 10 lat. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu umieszcza się adnotację "Dyrektywa 2004/38/WE".

Członek rodziny obywatela UE jest obowiązany posiadać kartę stałego pobytu, która potwierdza jego prawo do stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz uprawnia wraz z ważnym dokumentem podróży do wielokrotnego przekraczania granicy bez wizy. W karcie stałego pobytu umieszcza się adnotację "członek rodziny obywatela UE, art. 20 dyrektywy 2004/38/WE".

5.9 ODBIÓR DOKUMENTU

Obywatel UE, odbierając dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, okazuje ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo. Członek rodziny niebędący obywatelem UE odbiera kartę stałego pobytu osobiście po okazaniu ważnego dokumentu podróży.

W przypadku gdy dokument został wydany osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia jego odbioru, albo osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, odbioru dokumentu lub karty stałego pobytu dokonuje odpowiednio rodzic, opiekun prawny albo kurator, po okazaniu ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

Odbioru dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu może dokonać pełnomocnik, na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

Odbiór karty stałego pobytu wydanej osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie albo małoletniej, która do dnia złożenia wniosku o wydanie karty **ukończyła 6. rok życia, wymaga obecności tej osoby.** Przed odbiorem karty stałego pobytu sprawdza się za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe w niej zamieszczone są zgodne ze stanem faktycznym.

W przypadkach, gdy odstąpiono od wymogu osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku, odbioru karty stałego pobytu może dokonać pełnomocnik, na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

5.10 KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU UZYSKANIA KARTY STAŁEGO POBYTU

Niedopełnienie obowiązku uzyskania karty stałego pobytu dla członka rodziny obywatela UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega karze grzywny. Orzekanie w tych sprawach następuje w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 z późn. zm.).

5.11 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA

Wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu dla członka rodziny obywatela UE pozostawia się bez rozpoznania, gdy nie spełnia wymagań ustalonych w przepisach prawa:

1. zawiera braki formalne, których cudzoziemiec nie uzupełnił pomimo wezwania go do tego w terminie nie krótszym niż 7 dni, za które uważa się przykładowo:

- niezłożenie wniosku na odpowiednim formularzu;
- niewypełnienie wszystkich wymaganych rubryk formularza wniosku;
- nieprzedstawienie ważnego dokumentu podróży lub w przypadku obywatela UE alternatywnie innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo;
- niedołączenie do wniosku wymaganych fotografii;

2. wniosek nie został złożony przez wnioskodawcę osobiście, a pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, wnioskodawca nie stawiał się w urzędzie;

3. członek rodziny ubiegający się o wydanie karty stałego pobytu nie złożył odcisków linii papilarnych w celu wydania karty, a pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa i złożenia odcisków linii papilarnych w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, cudzoziemiec nie dopełnił tego obowiązku;

Punkt 2 i 3 nie ma zastosowania w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w których odstąpiono od wymogu osobistego stawiennictwa m.in. ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE. Punkt 3 nie ma zastosowania, gdy karta stałego pobytu jest wydawana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe.

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel UE lub członek rodziny obywatela UE w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, mogą przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić ich tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

5.12 ODMOWA WYDANIA DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB KARTY STAŁEGO POBYTU

Obywatelowi UE odmawia się wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu a członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty stałego pobytu, w przypadku, gdy:

- 1) **nie zostały spełnione warunki stałego pobytu** lub
- 2) wymagają tego **względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego**, lub,
- 3) w postępowaniu o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub o wydanie karty stałego pobytu wnioskodawca:
  - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 4) obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE ubiega się o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu albo karty stałego pobytu **w celu obejścia przepisów** prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty stałego pobytu także wtedy, gdy **związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów** określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego.

Decyzja odmowna wydawana z uwagi na względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego powinna uwzględniać zasadę proporcjonalności i opierać się wyłącznie na zachowaniu danej osoby, które stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego. Wcześniejsza karalność tej osoby nie może stanowić samostnej podstawy do podjęcia takiej decyzji. Na w/w zagrożenia nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

5.13 UNIEWAŻNIENIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB KARTY STAŁEGO POBYTU

Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu unieważnia się, w przypadku, gdy:

- 1) w postępowaniu o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu wnioskodawca:
  - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego lub
- 2) wymagają tego poważne **względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego**, lub
- 3) obywatel UE nabył prawo stałego pobytu **w celu obejścia przepisów** prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

Kartę stałego pobytu unieważnia się, w przypadku, gdy:

- 1) w postępowaniu o wydanie karty stałego pobytu wnioskodawca:
  - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego lub
- 2) wymagają tego poważne **względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego**, lub
- 3) **związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów** określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, lub
- 4) członek rodziny niebędący obywatelem UE nabył prawo stałego pobytu **w celu obejścia przepisów** prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu można unieważnić, w przypadku, gdy obywatel UE albo członek rodziny niebędący obywatelem UE **opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 2 lata**.

Decyzja o unieważnieniu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu wydawana z uwagi na względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego powinna uwzględniać zasadę proporcjonalności i opierać się wyłącznie na zachowaniu danej osoby, które stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego. Wcześniejsza karalność tej osoby nie może stanowić samoistnej podstawy do podjęcia takiej decyzji. Na w/w zagrożenia nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

6.1 PRZESŁANKI WYMIANY ORAZ WYDANIA NOWYCH DOKUMENTÓW

Wymiana dokumentów

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, karta pobytowa i karta stałego pobytu podlegają **obowiązkowej wymianie** w przypadku:

1. zmiany danych w nich zamieszczonych;
2. uszkodzenia;
3. utraty dokumentu;
4. zmiany wizerunku twarzy posiadacza dokumentu w stosunku do wizerunku twarzy umieszczonego w tym dokumencie w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację ich posiadacza.

Wydanie nowego dokumentu

W przypadku **upływu terminu ważności** zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytowej lub karty stałego pobytu wydaje się nowe dokumenty.

UWAGA: Zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, karty pobytu członka rodziny obywatela UE, dokumenty potwierdzające prawo stałego pobytu i karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE wydane obywatelom UE lub członkom rodziny niebędącym obywatelami UE do dnia 1 sierpnia 2021 r. zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane, nie dłużej jednak niż do dnia 3 sierpnia 2026 r. W związku z powyższym, w okresie od dnia 2 sierpnia 2021 r. do dnia 3 sierpnia 2026 r. obywatelowi UE może zostać na jego wniosek wydane nowe zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, w nowym formacie, jaki jest stosowany dla tego dokumentu od dnia 2 sierpnia 2021r.

6.2 FORMULARZE WNIOSKÓW O WYMIANĘ LUB WYDANIE NOWEGO DOKUMENTU

W celu wymiany lub wydania nowego dokumentu należy złożyć wniosek:

- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, lub
- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty pobytowej, lub
- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, lub
- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty stałego pobytu.

Formularze wniosków można znaleźć [tutaj](#).

6.3 ORGAN WŁAŚCIWY

Organem właściwym w sprawie wymiany lub wydania nowego dokumentu jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu obywatela UE.

W przypadku zachowania prawa pobytu przez członka rodziny obywatela UE lub w przypadku, o którym mowa w art. 46 ust. 2 ustawy organem właściwym w sprawach wymiany lub wydania nowej karty

pobytowej lub karty stałego pobytu jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu członka rodziny.

6.4 INFORMACJE DOTYCZĄCE ZŁOŻENIA WNIOSKU

Wniosek o wymianę dokumentu składa się **w terminie 14 dni po wystąpieniu przesłanek** jego wymiany.

Wniosek o wydanie nowego dokumentu składa się **co najmniej na 30 dni przed upływem okresu jego ważności**.

Wniosek o wymianę lub wydanie nowego dokumentu **składa posiadacz dokumentu**, tj. odpowiednio obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, **osobiście**.

Wymóg osobistego stawiennictwa nie dotyczy:

1. małoletniego obywatela UE;
2. małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE, który do dnia złożenia wniosku nie ukończył 6. roku życia.

Uwaga: W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa.

Wniosek o wymianę lub wydanie nowego dokumentu w przypadku obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE będącego:

1. osobą małoletnią – składają (tj. podpisują) rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
2. osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
3. osobą małoletnią bez opieki – składa kurator.

6.5 ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYMIANY LUB WYDANIA NOWEJ KARTY POBYTOWEJ LUB KARTY STAŁEGO POBYTU

Od członka rodziny niebędącego obywatelem UE ubiegającego się o wymianę albo wydanie nowej karty pobytowej lub karty stałego pobytu, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

W karcie pobytowej lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) jest wydawana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku z uwagi na szczególnie uzasadniony przypadek, w tym ze względu na stan zdrowia wnioskodawcy.

6.6 WYMAGANE DOKUMENTY

1. Wypełniony wniosek o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytowej lub karty stałego pobytu;
2. Dwie fotografie biometryczne wykonane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku spełniające określone [wymogi](#);

3. Ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający tożsamość i obywatelstwo, a w przypadku członka rodziny niebędącego obywatelem UE ważny dokument podróży (oryginał do wglądu);

4. Dokumenty lub inne dowody potwierdzające potrzebę wymiany dokumentu.

6.7 TERMIN WYMIANY LUB WYDANIA NOWEGO DOKUMENTU

Wymiana lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu następuje niezwłocznie.

6.8 ODBIÓR NOWEGO LUB WYMIENIONEGO DOKUMENTU

Do odbioru nowego lub wymienionego dokumentu stosuje się przepisy dotyczące odbioru wydanego dokumentu (zob. pkt 3.11 oraz 5.9 pouczenia).

6.9 KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU WYMIANY KARTY POBYTOWEJ LUB KARTY STAŁEGO POBYTU

Uchylenie się od obowiązku wymiany karty pobytovej lub karty stałego pobytu podlega karze grzywny. Orzekanie w tych sprawach następuje w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 z późn. zm.).

ROZDZIAŁ VII - OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z UTRATĄ, USZKODZENIEM LUB ODZYSKANIEM UTRACONEGO DOKUMENTU ALBO ZE ZNALEZIENIEM CUDZEGO DOKUMENTU

7.1 OBOWIĄZEK ZAWIADOMIENIA O UTRACIE LUB USZKODZENIU DOKUMENTU

Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, który **utracił lub uszkodził** zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu, **zawiadamia** o tym fakcie, **w terminie 3 dni od dnia ich utraty lub uszkodzenia, organ, który wydał te dokumenty.**

7.2 FORMULARZ ZGŁOSZENIA UTRATY LUB USZKODZENIA DOKUMENTU

Zawiadomienia dokonuje się **na formularzu zgłoszenia utraty lub uszkodzenia** zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytovej albo **na formularzu zgłoszenia utraty lub uszkodzenia** dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu.

Formularze zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu można znaleźć [tutaj](#).

7.3 ZAŚWIADCZENIE O UTRACIE LUB USZKODZENIU DOKUMENTU

Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, który zawiadomił o utracie lub uszkodzeniu dokumentu wydaje się nieodpłatnie zaświadczenie potwierdzające ten fakt, które jest ważne do czasu wymiany dokumentu, nie dłużej jednak niż przez 2 miesiące.

7.4 KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU ZAWIADOMIENIA O UTRACIE DOKUMENTU

Kto wbrew obowiązkowi nie zawiadamia o utracie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, karty pobytovej, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu w terminie 3 dni od dnia ich utraty pobytu podlega karze grzywny. Orzekanie w tych sprawach następuje w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 z późn. zm.).

7.5 OBOWIĄZEK ZAWIADOMIENIA O ODZYSKANIU UTRACONEGO DOKUMENTU

Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, który **odzyskał utracone** zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu, **zawiadamia o tym fakcie, w terminie 3 dni od dnia ich odzyskania, organ, który wydał te dokumenty.**

7.6 OBOWIĄZEK ZWROTU ODZYSKANEGO DOKUMENTU

Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, który otrzymał wymienione zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu w miejsce utraconego dokumentu, **niezwłocznie zwraca odzyskane dokumenty organowi, który je wydał.**

7.7 OBOWIĄZEK ZWROTU ZNALEZIONEGO CUDZEGO DOKUMENTU

Osoba, która **znalazła cudze** zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu, **niezwłocznie przekazuje je** wojewodzie, komendantowi wojewódzkiemu Policji, komendantowi powiatowemu Policji, komendantowi komisariatu Policji, innemu organowi administracji publicznej lub konsulowi

Rzeczypospolitej Polskiej. Podmioty te przekazują niezwłocznie znalezione dokumenty organowi, który je wydał, w celu anulowania.

8.1 PRZESŁANKI OBOWIĄZKU ZWROTU DOKUMENTU

Oprócz obowiązku zwrotu dokumentów w przypadkach, o których mowa w pkt 7.6 i 7.7 pouczenia, obowiązek zwrotu dokumentu dotyczy następujących przypadków:

I. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE zwraca zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu organowi, który je wydał, w przypadku, gdy:

1) **nabył obywatelstwo polskie;**

2) **wydano mu decyzję o unieważnieniu zarejestrowania pobytu lub o unieważnieniu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu;**

Ponadto, obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE zwraca zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową organowi, który je wydał, w przypadku, gdy **uzyskał dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu.**

II. **Podmiot uprawniony do pochówku** na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576) **niezwłocznie zwraca** zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu organowi, który je wydał.

8.2 TERMIN ZWROTU DOKUMENTU

Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE zwraca dokument **niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni** od dnia, w którym:

1) doręczono mu dokument potwierdzający nabycie obywatelstwa polskiego lub

2) decyzja o unieważnieniu stała się ostateczna,

3) odebrał dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu.

Podmiot uprawniony do pochówku na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576) **niezwłocznie zwraca** zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu organowi, który je wydał.

8.3 ZAŚWIADCZENIE O ZWROCIE DOKUMENTU

Organ, któremu zwrócono dokument, wydaje **na wniosek** obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE nieodpłatnie **zaświadczenie o zwrocie** dokumentu ważne przez okres 30 dni.

8.4 KARY ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU ZWROTU DOKUMENTU

Uchylenie się od obowiązku zwrotu zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, karty pobytovej, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu podlega karze grzywny. Orzekanie w tych sprawach następuje w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 z późn. zm.).

9.1 ANULOWANIE DOKUMENTÓW

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu anuluje się w przypadku:

- 1) gdy zostały utracone albo uszkodzone - z dniem zgłoszenia utraty albo uszkodzenia do właściwego organu;
- 2) gdy zachodzi potrzeba ich wymiany z powodu:
  - a) zmiany wizerunku twarzy posiadacza dokumentu w stosunku do wizerunku twarzy umieszczonego w tym dokumencie w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację jego posiadacza,
  - b) zmiany danych w nich umieszczonych
- z dniem odbioru nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu;
- 3) nabycia przez obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE obywatelstwa polskiego - z dniem upływu terminu zwrotu dokumentu;
- 4) zgonu posiadacza dokumentu - z dniem uzyskania przez organ, który go wydał, informacji o zgonie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 5) gdy zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, karta pobytova lub karta stałego pobytu nie zostały zwrócone po wydaniu decyzji o ich unieważnieniu.

9.2 WŁAŚCIWY ORGAN

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu anuluje:

- 1) organ, który je wydał, w przypadku:
  - a) nabycia przez posiadacza tego dokumentu obywatelstwa polskiego,
  - b) zgonu posiadacza dokumentu,
  - c) gdy decyzja o unieważnieniu dokumentu stała się ostateczna,
  - d) przekazania cudzego dokumentu przez osobę, która go znalazła, chyba że został on już unieważniony,
  - e) zwrócenia odzyskanego dokumentu, chyba że został on już unieważniony;
- 2) organ, który wymienia zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu, w przypadku:
  - a) zgłoszenia do właściwego organu ich uszkodzenia,
  - b) odbioru nowego dokumentu w przypadku zmiany danych w nim zamieszczonych lub jego uszkodzenia.

9.3 SPOSÓB ANULOWANIA DOKUMENTÓW

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, kartę pobytową lub kartę stałego pobytu anuluje się poprzez **wprowadzenie informacji o dacie i przyczynie ich anulowania do odpowiednich rejestrów prowadzonych w systemie informatycznym w sprawach dotyczących obywateli UE i członków rodzin niebędących obywatelami UE.**

Anulowane dokumenty, jeśli są dostępne dla pracownika organu, który anuluje te dokumenty, oznacza się przez ich nacięcie w połowie dłuższego boku, na odcinku nie krótszym niż 3 cm.

9.4 ZATRZYMANIE DOKUMENTÓW

W przypadku, gdy organ prowadzący kontrolę graniczną lub kontrolę legalności pobytu ustali, że obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE posługuje się zaświadczeniem o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokumentem potwierdzającym prawo stałego pobytu, kartą pobytową lub kartą stałego pobytu, które był obowiązany zwrócić w sytuacjach, o których mowa w pkt 8.1 ppkt I pouczenia, organ ten:

- 1) zatrzymuje taki dokument;
- 2) wydaje nieodpłatnie zaświadczenie potwierdzające zatrzymanie takiego dokumentu;
- 3) przesyła zatrzymany dokument organowi, który go wydał;
- 4) dokumentuje realizację czynności, o których mowa w pkt 1-3.

9.5 UMIESZCZENIE W SYSTEMIE INFORMACYJNYM SCHENGEN (SIS) INFORMACJI O UTRACONYM LUB NIEZWRÓCONYM DOKUMENCIE W CELU JEGO ZAJĘCIA

W przypadku gdy obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE nie zwrócił zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu, mimo ciążącego na nim obowiązku zwrotu tego dokumentu lub w przypadku gdy zawiadomił o utracie tego dokumentu, organ, do którego należało zwrócić dokument, lub organ, który został zawiadomiony o jego utracie, umieszcza informacje o takim dokumencie w Systemie Informacyjnym Schengen w celu jego zajęcia.

Organ, który umieścił informacje o dokumencie w Systemie Informacyjnym Schengen, usuwa te informacje, gdy dokument zostanie zwrócony.

ROZDZIAŁ X - PROCEDURA ZAREJESTROWANIA POBYTU, WYDANIA KARTY POBYTOWEJ, DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU ORAZ KARTY STAŁEGO POBYTU OBYWATELOM ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA ORAZ CZŁONKOM ICH RODZIN BĘDĄCYM BENEFICJENTAMI UMOWY WYSTĄPIENIA

10.1 OGÓLNE ZASADY

Do postępowań w sprawie prawa pobytu lub prawa stałego pobytu obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce stosuje się przepisy rozdziału 3 i rozdziału 4 ustawy dotyczących prawa pobytu lub prawa stałego pobytu obywateli UE oraz członków ich rodzin, z zastrzeżeniem pewnych odrębności, o których mowa w niniejszym rozdziale pouczenia.

Informacje zawarte w rozdziale III i V pouczenia dotyczą zatem także co do zasady procedury zarejestrowania pobytu obywateli Zjednoczonego Królestwa będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, wydania im dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu oraz wydania karty pobytowej i karty stałego pobytu dla będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce członków rodzin tych obywateli, którzy nie posiadają obywatelstwa Zjednoczonego Królestwa.

Informacje dotyczące praw pobytowych beneficjentów Umowy Wystąpienia w Polsce można znaleźć w Rozdziale II pkt 2.4 pouczenia.

10.2 ODRĘBNE FORMULARZE WNIOSKÓW

Dla obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce przygotowane zostały odrębne formularze wniosków.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2022r. są to następujące formularze wniosków:

- **wniosek o zarejestrowanie pobytu** obywatela Zjednoczonego Królestwa (będącego beneficjentem Umowy Wystąpienia),
- **wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu** obywatela Zjednoczonego Królestwa (będącego beneficjentem Umowy Wystąpienia),
- **wniosek o wydanie karty pobytowej** członkowi rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa (dla beneficjenta Umowy Wystąpienia nie będącego obywatelem Zjednoczonego Królestwa),
- **wniosek o wydanie karty stałego pobytu** członkowi rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa (dla beneficjenta Umowy Wystąpienia nie będącego obywatelem Zjednoczonego Królestwa).

Formularze wniosków można znaleźć [tutaj](#).

10.3 ODCISKI LINII PAPILARNYCH DO WYDANIA ZAŚWIADCZENIA O ZAREJESTROWANIU POBYTU LUB DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU

Od obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce ubiegających się o zarejestrowanie pobytu, wydanie karty pobytowej, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu, którzy do dnia złożenia wniosku ukończyli 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych w celu wydania dokumentów pobytowych.

W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu, dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu, karcie pobytowej lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) jest wydana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku z uwagi na szczególnie uzasadniony przypadek, w tym ze względu na stan zdrowia wnioskodawcy.

10.4 DOKUMENTY DOŁĄCZANE DO WNIOSKU O ZAREJESTROWANIE POBYTU ORAZ DO WNIOSKU O WYDANIE KARTY POBYTOWEJ

Listy dokumentów oraz pisemne oświadczenia dołączane do wniosków można znaleźć [tutaj](#).

1. Wypełniony wniosek o zarejestrowanie pobytu (dla obywateli Zjednoczonego Królestwa, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia) lub wniosek o wydanie karty pobytowej (dla członka rodziny nie będącego obywatelem Zjednoczonego Królestwa);
2. Cztery fotografie biometryczne wykonane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku spełniające określone [wymogi](#);
3. Kopia ważnego dokumentu podróży lub w przypadku obywatela Zjednoczonego Królestwa innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo (oryginał do wglądu);

Uwaga: Niezłożenie któregośkolwiek z ww. dokumentów spowoduje wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania;

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel Zjednoczonego Królestwa lub członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, może przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

4. Inne wymagane dokumenty:

Wnioskodawcy powinni wykazać, że są beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce.

1) Obywatele Zjednoczonego Królestwa, powinni wykazać, że:

- **korzystali z prawa pobytu w Polsce zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego (tj. do dnia 31.12.2020r.) i potem w dalszym ciągu zamieszkują w Polsce** (art. 10 ust. 1 lit. b Umowy Wystąpienia) lub
- **korzystali z uprawnień pracowników przygranicznych w co najmniej jednym państwie członkowskim, w tym w Polsce, zgodnie z prawem Unii przed zakończeniem okresu przejściowego i potem w dalszym ciągu z nich korzystają** (art. 10 ust. 1 lit. d Umowy Wystąpienia);

2) Członkowie rodzin w/w obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy zamieszkiwali w Polsce przed zakończeniem okresu przejściowego powinni wykazać, że zamieszkiwali na tym terytorium przed zakończeniem okresu przejściowego (tj. do dnia 31.12.2020r.) zgodnie z prawem Unii oraz, że w dalszym ciągu zamieszkują w Polsce (art. 10 ust. 1 lit. e (i) oraz art. 10 ust. 1 lit. f Umowy Wystąpienia).

Dokumenty potwierdzające, że wnioskodawca jest beneficjentem Umowy Wystąpienia w Polsce:

a) pisemne oświadczenie wnioskodawcy (własnoręcznie podpisane) :

- o kontynuacji pobytu na terytorium Polski po dniu 31 grudnia 2020r., tj. o okresach pobytu i nieobecnościach przekraczających 6 miesięcy w roku do dnia złożenia wniosku;

b) jakiegokolwiek dokument/inny dowód potwierdzający zamieszkiwanie w Polsce w dniu 31 grudnia 2020r. lub wcześniej w razie dopuszczalnej nieobecności w dniu 31 grudnia 2020r. (np. potwierdzenie zameldowania pod adresem, umowa o pracę, umowa najmu mieszkania, rachunek za prąd, umowa o usługi internetowe, telefoniczne, dowody potwierdzające niedawny wjazd do Polski itp.);

c) ewentualnie dokumenty potwierdzające, że przerwa w pobycie przekraczająca 6 miesięcy w roku, wynosząca do 12 kolejnych miesięcy była spowodowana ważną sytuacją osobistą, w szczególności ciążą, porodem, chorobą, studiami, szkoleniem zawodowym, oddelegowaniem (dotyczy

nieobecności w dniu 31 grudnia 2020r. lub po upływie okresu przejściowego, przed złożeniem wniosku);

d) w przypadku pobytu do 3 miesięcy przed dniem 31 grudnia 2020r. dowód potwierdzający datę ostatniego wjazdu do Polski (dotyczy także osób przebywających wcześniej na terytorium Polski);

e) jeżeli nie ma zastosowania lit. d), tj. w przypadku pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące przed dniem 31 grudnia 2020r. dowód potwierdzający spełnianie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące na dzień 31 grudnia 2020r. (lub wcześniej w razie dopuszczalnej nieobecności w dniu 31 grudnia 2020r.). Możliwe jest także przedstawienie dowodów spełniania w tej dacie przesłanek zachowania prawa pobytu lub posiadania prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz Rozdział II pkt 2.3 ppkt III, IV, VI, pkt 2.4 ppkt VI.1 pouczenia oraz poniżej listę dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące);

Dokumenty potwierdzające, że wnioskodawca w dalszym ciągu jest beneficjentem Umowy Wystąpienia w Polsce:

f) dowód potwierdzający spełnianie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące na dzień rejestracji pobytu, lub wydania karty pobytowej której dotyczy wniosek. Możliwe jest także przedstawienie dowodów spełniania w tej dacie przesłanek zachowania prawa pobytu lub posiadania prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz Rozdział II pkt 2.3 ppkt III, IV, VI, pkt 2.4 ppkt VI.1 pouczenia oraz poniżej listę dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące).

Lista dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące:

Pracownicy lub osoby pracujące na własny rachunek:

- umowa o pracę, zaświadczenie o wykonywaniu pracy, pisemne oświadczenie pracodawcy lub podmiotu upoważnionego do powierzenia obywatelowi Zjednoczonego Królestwa wykonywania pracy o zamiarze powierzenia mu wykonywania pracy (dotyczy planowanego podjęcia pracy), pisemne oświadczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego albo o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub inny dowód potwierdzający, że obywatel Zjednoczonego Królestwa jest osobą pracującą na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

Osoby nieaktywne zawodowo:

- **dowód potwierdzający posiadanie wystarczających środków finansowych** do utrzymania siebie i członków rodziny, tak aby nie stanowił obciążenia dla pomocy społecznej (jako środki wystarczające uważa się środki finansowe w wysokości przekraczającej progi pomocy społecznej, tj. przekraczającej 776 zł netto miesięcznie, a dla osoby w rodzinie – w wysokości wyższej niż 600 zł netto miesięcznie).

Dowodami potwierdzającymi posiadanie wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny, tak aby nie stanowił obciążenia dla pomocy społecznej, mogą być w szczególności:

- 1) zaświadczenie o wysokości limitu na karcie kredytowej wydane przez bank, który wystawił kartę kredytową;
- 2) zaświadczenie o posiadaniu środków pieniężnych w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) dokument potwierdzający przyznanie stypendium krajowego lub zagranicznego;
- 4) zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków.

Zaświadczenia, o których mowa w pkt 1, 2 i 4, powinny być wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed dniem złożenia wniosku.

- **dokument dotyczący ubezpieczenia zdrowotnego**, potwierdzający:

- objęcie publicznym ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce (np. potwierdzenie z Narodowego Funduszu Zdrowia, z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych), lub
- uprawnienia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, lub
- posiadanie prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku (polisa ubezpieczeniowa)

Studenci lub osoby odbywające szkolenie zawodowe:

- zaświadczenie jednostki prowadzącej studia o przyjęciu na studia lub o kontynuacji studiów lub zaświadczenie jednostki prowadzącej szkolenie zawodowe o przyjęciu na takie szkolenie,

- pisemne oświadczenie o posiadaniu wystarczających środków finansowych do utrzymania siebie i członków rodziny, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej, lub dowód potwierdzający ich posiadanie;

- dokument dotyczący ubezpieczenia zdrowotnego, potwierdzający:

- objęcie publicznym ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce (np. potwierdzenie z Narodowego Funduszu Zdrowia, z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych), lub
- uprawnienia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, lub
- posiadanie prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku (polisa ubezpieczeniowa)

Małżonkowie obywateli polskich:

- dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej;

Członkowie rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa:

– zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, wydane obywatelowi Zjednoczonego Królestwa, z którym członek rodziny przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto:

a) małżonek – dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa,

b) bezpośredni zstępni – dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument potwierdzający wiek lub poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub jego małżonka,

c) bezpośredni wstępni – dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub jego małżonka.

d) bezpośredni wstępni małoletniego obywatela Zjednoczonego Królestwa – dokument potwierdzający sprawowanie faktycznej opieki nad małoletnim obywatelem Zjednoczonego Królestwa oraz dokument poświadczający pozostawanie małoletniego obywatela Zjednoczonego Królestwa na jego utrzymaniu.

Prawa przysługujące członkom rodziny pozostającym na utrzymaniu obywateli Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego, zostają zachowane nawet wówczas, gdy osoby te przestają być osobami pozostającymi na utrzymaniu.

3) Członkowie rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, którzy **zamieszkiwali poza terytorium Polski przed zakończeniem okresu przejściowego** (art. 10 ust. 1 lit. e (ii) Umowy Wystąpienia).:

- a) pisemne oświadczenie wnioskodawcy (własnoręcznie podpisane) o zamieszkiwaniu poza terytorium Polski przed dniem 31 grudnia 2020r.
- b) dowód potwierdzający bycie członkiem rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa będącego beneficjentem Umowy Wystąpienia w Polsce przed dniem 31 grudnia 2020r. oraz w dniu złożenia wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytowej;
- c) dowód potwierdzający spełnianie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące na dzień rejestracji pobytu lub wydania karty pobytowej, której dotyczy wniosek - zobacz wyżej Listę dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące.

4) Dzieci obywateli Zjednoczonego Królestwa będących beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, **urodzone lub przysposobione po zakończeniu okresu przejściowego**:

- a) dowody potwierdzające spełnianie jednego z następujących warunków:
  - oboje rodzice są obywatelami Zjednoczonego Królestwa będącymi beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce;
  - jedno z rodziców jest obywatelem Zjednoczonego Królestwa będącym beneficjentem Umowy Wystąpienia w Polsce a drugie jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej; lub
  - jedno z rodziców jest obywatelem Zjednoczonego Królestwa będącym beneficjentem Umowy Wystąpienia w Polsce i sprawuje wyłączną lub wspólną pieczę nad dzieckiem (w przypadku dzieci, które osiągną pełnoletność warunek ten będzie dotyczył okresu sprzed osiągnięcia pełnoletności)
- b) dowód potwierdzający brak ukończenia 21 roku życia lub pozostawanie na utrzymaniu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub jego małżonka w dniu złożenia wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytowej;
- c) dowód potwierdzający spełnianie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące na dzień rejestracji pobytu lub wydania karty pobytowej, której dotyczy wniosek - zobacz wyżej Listę dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące.

5) PRACOWNICY PRZYGRANICZNI

W przypadku obywateli Zjednoczonego Królestwa będących pracownikami przygranicznymi do wniosku o zarejestrowanie pobytu należy przedstawić następujące dokumenty potwierdzające, że wnioskodawca jest pracownikiem przygranicznym, o którym mowa w Umowie Wystąpienia, który prowadzi działalność zarobkową zgodnie z art. 45 lub 49 TFUE na terytorium Polski, na której terytorium nie zamieszkuje:

- a) dokument potwierdzający wykonywanie pracy lub prowadzenie innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed dniem 31 grudnia 2020 r. bez zamieszkiwania na tym terytorium,

- b) dokument potwierdzający kontynuację wykonywania pracy lub prowadzenia innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po dniu 31 grudnia 2020 r. bez zamieszkiwania na tym terytorium,
- c) ewentualnie dokument potwierdzający zachowanie statusu pracownika lub osoby prowadzącej inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zob. pkt 2.3. ppkt VI lit. a pouczenia).
- d) dokument potwierdzający zamieszkiwanie poza granicami Polski w czasie wykonywania pracy lub prowadzenia innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na tym terytorium przed dniem 31 grudnia 2020r. oraz po tej dacie.

10.5 DOKUMENTY DOŁĄCZANE DO WNIOSKU O WYDANIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB O WYDANIE KARTY STAŁEGO POBYTU

Listy dokumentów dołączane do wniosków można znaleźć [tutaj](#).

1. Wypełniony wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu (dla obywateli Zjednoczonego Królestwa, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia) lub wniosek o wydanie karty stałego pobytu (dla członka rodziny nie będącego obywatelem Zjednoczonego Królestwa);
2. Cztery fotografie biometryczne wykonane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku spełniające określone [wymogi](#);
3. Kopia ważnego dokumentu podróży lub w przypadku obywatela Zjednoczonego Królestwa innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo (oryginał do wglądu);

Uwaga: Niezłożenie któregokolwiek z ww. dokumentów spowoduje wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania;

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel Zjednoczonego Królestwa lub członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, może przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

4. Inne wymagane dokumenty:

Wnioskodawcy powinni wykazać, że są beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce:

W przypadku posiadania prawa stałego pobytu na terytorium Polski w dniu 31.12.2020r., należy wykazać nabycie prawa stałego pobytu do tej daty oraz brak opuszczenia tego terytorium po tej dacie na okres przekraczający 5 kolejnych lat.

W przypadku nabycia prawa stałego pobytu na terytorium Polski po dniu 31.12.2020r., należy wykazać, że wnioskodawca należy do kategorii osób będących beneficjentami Umowy Wystąpienia, o których mowa w w/w pkt 10.4 ppkt 4.1)-4) pouczenia oraz spełniał warunki określone w tych podpunktach na dzień 31.12.2020r., lub w przypadku członków rodziny dołączających po tej dacie – na dzień dołączania do obywatela Zjednoczonego Królestwa. Należy także wykazać brak opuszczenia terytorium Polski po nabyciu prawa stałego pobytu na okres przekraczający 5 kolejnych lat.

Ponadto wnioskodawcy powinni wykazać 5 lat (lub krótszy okres przewidziany przepisami) nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego spełniali przesłanki prawa pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące lub zachowali prawo pobytu albo posiadali prawo

pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy (zobacz informacje dotyczące prawa stałego pobytu w pkt 2.3 ppkt VIII pouczenia):

a) **dokumenty potwierdzające 5 lat nieprzerwanego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz spełnianie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące w poszczególnych okresach pobytu - zobacz Listę dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące w pkt 10.4 pouczenia. Możliwe jest także przedstawienie dowodów zachowania w tym okresie prawa pobytu lub posiadania prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy, w sytuacjach, o których mowa w pkt 2.3 ppkt VI pouczenia.

b) **w przypadku członków rodziny obywateli Zjednoczonego Królestwa nie posiadających obywatelstwa Zjednoczonego Królestwa** - dokumenty potwierdzające 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **z obywatelem Zjednoczonego Królestwa** oraz spełnianie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące w poszczególnych okresach pobytu - zobacz Listę dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące dotyczących członków rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa w pkt 10.4 pouczenia. Możliwe jest także przedstawienie dowodów zachowania w tym okresie prawa pobytu lub posiadania tego prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy, w sytuacjach, o których mowa w pkt 2.3 ppkt VI lit. b w zakresie art. 19 ust. 2 lub 3 ustawy i lit. c pouczenia.

c) **w przypadku małżonków obywateli Rzeczypospolitej Polskiej:**

- dokument potwierdzający zawarcie małżeństwa z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
- dokumenty potwierdzające 3 lata nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz spełnianie warunków prawa pobytu przez okres przekraczający 3 miesiące w poszczególnych okresach pobytu - zobacz Listę dokumentów, które mogą potwierdzać spełnianie warunków prawa pobytu na terytorium Polski przez okres przekraczający 3 miesiące w pkt 10.4 pouczenia. Możliwe jest także przedstawienie dowodów zachowania w tym okresie prawa pobytu lub posiadania tego prawa pobytu, o którym mowa w art. 19a ustawy, w sytuacjach, o których mowa w pkt 2.3 ppkt VI pouczenia).

d) **w przypadku wcześniejszego nabycia prawa stałego pobytu** (przed upływem 5-letniego pobytu) w przypadkach przewidzianych przez przepisy - dowody potwierdzające spełnienie wymaganych przesłanek (zob. pkt 2.3 ppkt VIII dotyczący przesłanek z art. 45 lub art. 46 ustawy)

e) w razie potrzeby dokumenty potwierdzające, że przerwa w pobycie przekraczająca 6 miesięcy w roku, wynosząca do 12 kolejnych miesięcy była spowodowana ważną sytuacją osobistą, w szczególności ciążą, porodem, chorobą, studiami, szkoleniem zawodowym, oddelegowaniem.

Nieprzerwany pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

Pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za nieprzerwany, w przypadku, gdy przerwy w nim nie przekroczyły łącznie 6 miesięcy w roku.

Pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przerywa opuszczenie tego terytorium na okres dłuższy niż wyżej określony z powodu:

1) odbycia obowiązkowej służby wojskowej albo

2) ważnej sytuacji osobistej, w szczególności ciąży, porodu, choroby, studiów, szkolenia zawodowego, oddelegowania, która wymaga pobytu poza tym terytorium, pod warunkiem że okres ten jest nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy.

10.6 ODRĘBNE WZORY DOKUMENTÓW I ADNOTACJE W DOKUMENTACH ODNOŚĄCE SIĘ DO UMOWY WYSTĄPIENIA

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, karta pobytowa i karta stałego pobytu wydawane obywatelom Zjednoczonego Królestwa oraz członkom ich rodzin, będącym beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, zawierają adnotacje: „art. 50 TUE” oraz „art. 18 ust. 4 Umowy Wystąpienia”.

Pracownikom przygranicznym wydawane jest zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu z adnotacją "Art. 50 TUE - pracownik przygraniczny".

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu i karta stałego pobytu są ważne 10 lat. Karta pobytowa jest ważna 5 lat.

10.7 ODBIÓR DOKUMENTÓW

Obywatel Zjednoczonego Królestwa odbiera osobiście zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu lub dokument potwierdzający prawo stałego pobytu po okazaniu ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo.

Członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa odbiera osobiście kartę pobytową lub kartę stałego pobytu po okazaniu ważnego dokumentu podróży.

W przypadku gdy dokument został wydany osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia jego odbioru, albo osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, odbioru dokumentu dokonuje odpowiednio rodzic, opiekun prawny albo kurator, po okazaniu ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

Odbiór dokumentu wydanego osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie albo małoletniej, która do dnia złożenia wniosku ukończyła 6. rok życia, wymaga obecności tej osoby.

Przed odbiorem dokumentów sprawdza się za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe w nich zamieszczone są zgodne ze stanem faktycznym.

W przypadkach, gdy odstąpiono od wymogu osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku, odbioru dokumentu może dokonać pełnomocnik na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

10.8 UNIEWAŻNIENIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU LUB KARTY STAŁEGO POBYTU W RAZIE NIEOBECNOŚCI PRZEKRACZAJĄCEJ 5 LAT

Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu, wydane obywatelowi Zjednoczonego Królestwa albo członkowi rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa można unieważnić, w przypadku, gdy obywatel Zjednoczonego Królestwa albo członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 5 lat.

ROZDZIAŁ XI - WYMIANA DOKUMENTÓW ORAZ WYDANIE NOWYCH DOKUMENTÓW OBYWATEŁOM ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA ORAZ CZŁONKOM ICH RODZIN BĘDĄCYM BENEFICJENTAMI UMOWY WYSTĄPIENIA ORAZ POZOSTAŁE KWESTIE DOTYCZĄCE WYDAWANYCH IM DOKUMENTÓW

11.1 WYMIANA LUB WYDANIE NOWEGO DOKUMENTU

Do wymiany lub wydania nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu, **zawierających adnotację odnoszącą się do Umowy Wystąpienia**, wydanych obywatelom Zjednoczonego Królestwa lub członkom rodziny tych obywateli, stosuje się co do zasady przepisy dotyczące wymiany lub wydania nowych dokumentów dla obywateli UE oraz członków ich rodzin (zob. Rozdział VI pouczenia) z zastrzeżeniem pewnych odrębności, o których mowa w niniejszym rozdziale pouczenia.

Wymiana dokumentów

Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, karta pobytowa i karta stałego pobytu, **zawierające adnotację odnoszącą się do Umowy Wystąpienia**, podlegają obowiązkowej wymianie w przypadku:

1. zmiany danych w nich zamieszczonych;
2. uszkodzenia;
3. utraty dokumentu;
4. zmiany wizerunku twarzy posiadacza dokumentu w stosunku do wizerunku twarzy umieszczonego w tym dokumencie w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację ich posiadacza.

Wydanie nowego dokumentu

W przypadku upływu terminu ważności zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu, **zawierających adnotację odnoszącą się do Umowy Wystąpienia**, wydaje się nowe dokumenty.

Uwaga: Z uwagi na utratę ważności z dniem 31 grudnia 2021 r. dokumentów pobytowych wydanych przez władze polskie obywatelom Zjednoczonego Królestwa lub członkom rodziny tych obywateli do dnia 31.12.2020r. na podstawie przepisów dotyczących obywateli UE i członków ich rodzin, począwszy od dnia 1 stycznia 2022r. nie ma już możliwości uzyskania przez posiadaczy takich dokumentów dokumentu pobytowego zawierającego adnotację odnoszącą się do Umowy Wystąpienia poprzez złożenie wniosku o wydanie nowego dokumentu.

Aktualnie, w celu uzyskania dokumentu pobytowego dla beneficjentów Umowy Wystąpienia, obywatele Zjednoczonego Królestwa mogą złożyć do wojewody wnioski o zarejestrowanie pobytu (i wydanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu) albo o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu (co do zasady z uwagi na 5-letni okres zamieszkiwania w Polsce), które to dokumenty będą zawierać adnotację odnoszącą się do Umowy Wystąpienia.

Członkowie rodziny obywateli Zjednoczonego Królestwa, będący beneficjentami Umowy Wystąpienia w Polsce, powinni złożyć wniosek o wydanie karty pobytovej lub karty stałego pobytu (dla członka rodziny nie będącego obywatelem Zjednoczonego Królestwa), z adnotacją odnoszącą się do Umowy Wystąpienia.

Zobacz informacje ogólne w pkt 2.4 ppkt IV pouczenia oraz Rozdział X pouczenia.

11.2 ODRĘBNE FORMULARZE WNIOSKÓW

Formularze wniosków o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytowej lub karty stałego pobytu dla obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin będących beneficjentami Umowy Wystąpienia są **odrębne od tych przewidzianych dla obywateli UE i członków ich rodzin**.

W celu wymiany lub wydania nowego dokumentu należy złożyć wniosek:

- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu, lub
- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty pobytowej, lub
- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, lub
- na formularzu wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty stałego pobytu.

Formularze wniosków można znaleźć [tutaj](#).

11.3 OSOBISTE STAWIENICTWO PRZY SKŁADANIU WNIOSKU

Wymóg osobistego stawiennictwa w chwili złożenia wniosku o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytowej lub karty stałego pobytu nie dotyczy małoletniego obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który do dnia złożenia wniosku nie ukończył 6. roku życia.

Uwaga: W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa.

11.4 ODCISKI LINII PAPILARNYCH

Organ właściwy do wymiany lub wydania nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytowej lub karty stałego pobytu pobiera od obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który składa wniosek w tej sprawie, odciski linii papilarnych.

W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu, dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu, karcie pobytowej lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) są wydawane osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa przy składaniu wniosku z uwagi na szczególnie uzasadniony przypadek, w tym ze względu na stan zdrowia wnioskodawcy.

11.5 ODBIÓR NOWEGO LUB WYMIENIONEGO DOKUMENTU

Do odbioru nowego lub wymienionego dokumentu stosuje się przepisy dotyczące odbioru wydanego dokumentu (zob. pkt 10.7 pouczenia).

11.6 OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z UTRATĄ, USZKODZENIEM LUB ODZYSKANIEM UTRACONEGO DOKUMENTU ALBO ZE ZNALEZIENIEM CUDZEGO DOKUMENTU

Zastosowanie mają przepisy dotyczące dokumentów dla obywateli UE i członków ich rodzin (zob. Rozdział VII pouczenia). Dla obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin przewidziano natomiast **odrębny formularz zgłoszenia utraty lub uszkodzenia** zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytowej oraz formularz zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu.

Formularze zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu można znaleźć [tutaj](#).

11.7 OBOWIĄZEK ZWROTU DOKUMENTÓW, ANULOWANIE DOKUMENTÓW, ZATRZYMANIE DOKUMENTÓW, UMIESZCZENIE W SYSTEMIE INFORMACYJNYM SCHENGEN (SIS) INFORMACJI O UTRACONYM LUB NIEZWRÓCONYM DOKUMENCIE W CELU JEGO ZAJĘCIA

Zastosowanie mają przepisy dotyczące dokumentów dla obywateli UE i członków ich rodzin (zob. Rozdział VIII i IX pouczenia).

Strona niezadowolona z decyzji wojewody o odmowie zarejestrowania pobytu, o odmowie wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu, z decyzji o unieważnieniu zarejestrowania pobytu, lub decyzji o unieważnieniu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytovej lub karty stałego pobytu posiada prawo wystąpienia, w terminie **14 dni od dnia doręczenia decyzji, z odwołaniem do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.**

Odwołanie wnosi się do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem wojewody, który wydał decyzję. Osoba składająca odwołanie obowiązana jest złożyć pod nim **własnoręczny podpis.**

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona **może zrzec się prawa do wniesienia odwołania** wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Decyzje ostateczne to decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego lub ustawach szczególnych. Decyzje prawomocne to decyzje ostateczne, których nie można zaskarżyć do sądu.

Strona niezadowolona z postanowienia właściwego wojewody o odmowie wszczęcia postępowania posiada prawo złożenia **zażalenia** w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia. **Zażalenie wnosi się do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem wojewody,** który wydał postanowienie. Osoba składająca zażalenie obowiązana jest złożyć pod nim **własnoręczny podpis.**

Sposoby i instrukcje zaskarżenia wydanych decyzji lub postanowień znajdują się również w pouczeniach w nich zawartych.

W przypadku **pozostawienia wniosku bez rozpoznania** strona może wnieść ponaglenie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Ponaglenie wnosi się za pośrednictwem wojewody, który pozostawił wniosek bez rozpoznania. Jest to podanie, więc powinno zostać podpisane własnoręcznie przez wnoszącego oraz dodatkowo powinno zawierać uzasadnienie.

Do postępowania odwoławczego mają zastosowanie Zagadnienia Ogólne (patrz Rozdział II pkt 2.5 - 2.11.).

12.1 UCHYBIENIE TERMINU

W przypadku uchybienia terminu do złożenia **odwołania od decyzji lub zażalenia na odmowę wszczęcia postępowania** cudzoziemiec **w ciągu 7 dni** od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu może **wystąpić z prośbą o przywrócenie terminu.** Cudzoziemiec powinien **uprawdopodobnić, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy.** Jednocześnie z wniesieniem prośby należy wnieść odwołanie lub złożyć zażalenie.

12.2 ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY

W przypadku chęci zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym strona lub pełnomocnik powinni **złożyć wniosek o udostępnienie akt** do Departamentu Legalizacji Pobytu Urzędu do Spraw Cudzoziemców bezpośrednio w Punkcie Obsługi Cudzoziemców Urzędu do Spraw Cudzoziemców przy ul. Taborowej 33 w Warszawie (**pon. w godz. 8:00 - 18:00, wt. – pt. w godz. 8:00 – 16:00**), za pomocą operatora pocztowego przesyłając na adres: ul. Taborowa 33, 02-699 Warszawa lub elektronicznie (e-Puap, e-doręczenia, e-mail (Sekretariat.dlp@udsc.gov.pl)). **Wnioski rozpatrywane są w kolejności wpływu.**

Termin zapoznania się z aktami sprawy ustalany jest telefonicznie bezpośrednio z wnioskującym. Aktualnie przeglądy akt odbywają się po umówieniu spotkania - w piątki, w godz. 8:00 –

15:00 w Punkcie Obsługi Cudzoziemców Urzędu do Spraw Cudzoziemców przy ul. Taborowej 33 w Warszawie.

Informacja telefoniczna o sprawie udzielana jest w dni robocze w godz. 09:00 – 16:00 pod nr 47 72 176 75 oraz e-mailem infolinia@udsc.gov.pl.

12.3 SPOSOBY SKŁADANIA WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIENÍ, OŚWIADCZEŃ

SKŁADANE DOKUMENTY POWINNY BYĆ:

- oryginałami lub kopiami potwierdzonymi urzędowo za zgodność z oryginałem. Okazując oryginał cudzoziemiec może potwierdzić kopię dokumentu za zgodność z oryginałem w Biurze Podawczym Urzędu do Spraw Cudzoziemców: ul. Taborowa 33, 02-699 Warszawa, w pon. w godz. 08:00 – 18:00, wt. – pt. w godz. 08:00 – 16:00.
- przetłumaczone na **język polski** przez polskiego tłumacza przysięgłego.

Dokumenty (wnioski, wyjaśnienia, oświadczenia) można składać również:

- **za pośrednictwem operatora pocztowego na adres:** ul. Taborowa 33, 02-699 Warszawa,
- **bezpośrednio w Biurze Podawczym Urzędu do Spraw Cudzoziemców:** ul. Taborowa 33, 02-699 Warszawa, w pon. w godz. 08:00 – 18:00, wt. – pt. w godz. 08:00 – 16:00,
- w **postaci elektronicznej** wnoszonej na elektroniczną skrzynkę podawczą Szefa Urzędu, o której mowa w art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307).

12.4 SKARGA

Od decyzji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców stronie przysługuje możliwość złożenia **skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie**, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Strona składa skargę za pośrednictwem Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Termin ten uważa się za zachowany także wtedy, gdy przed jego upływem Strona wniosła skargę wprost do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Od decyzji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o uchyleniu decyzji wojewody i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania temu organowi nie przysługuje skarga, tylko sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sprzeciw wnosi się w terminie 14 dni od doręczenia decyzji za pośrednictwem Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Termin ten uważa się za zachowany także wtedy, gdy przed jego upływem Strona wniosła sprzeciw od decyzji wprost do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Do sprzeciwu od decyzji stosuje się odpowiednio przepisy o skardze, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Oświadczenie

Pouczenie otrzymałem/otrzymałam w języku .....

W przypadku ubiegania się o zarejestrowanie pobytu obywatela UE lub wydanie karty pobytowej dla członka rodziny obywatela UE wręcza się rozdziały: I, II, III, IV, VI, VII, VIII, IX, XII

W przypadku ubiegania się o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela UE lub karty stałego pobytu dla członka rodziny obywatela UE wręcza się rozdziały: I, II, V, VI, VII, VIII, IX, XII

W przypadku ubiegania się o zarejestrowanie pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub wydanie karty pobytowej dla członka jego rodziny, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia wręcza się rozdziały: I, II, III, IV, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII

W przypadku ubiegania się o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub karty stałego pobytu dla członka jego rodziny, będących beneficjentami Umowy Wystąpienia wręcza się rozdziały: I, II, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII

.....

(miejsce, data)

.....

podpis wnioskodawcy/wnioskodawczynie

lub przedstawiciela prawnego

.....

ewentualnie podpis tłumacza